การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

วิทยานิพนธ์

ของ

ณิชาภา กิตตินานันท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

กันยายน 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

วิทยานิพนธ์

ของ

ณิชาภา กิตตินานันท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

กันยายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ของ

ณิชาภา กิตตินานันท์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์นันทนีย์ กมลศิริพิชัยพร)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ดร.สุทิติ ขัตติยะ)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง)

วันที่ 12 เดือน กันยายน พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ณิชาภา กิตตินานันท์. (2555). **การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ ค.ด. (พัฒนศึกษา) ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์ ปร.ด. (เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว) กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว และเพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์กับการเข้าถึงสิทธิ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 244 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe Analsis) และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย 1) คนพิการทางการเคลื่อนไหวมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี การได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ และการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ 2) คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลและโอกาสการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการใช้อุปกรณ์กับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Nichapa Kittinanun. (2012). **Access right of people with disabilities in Muang District Chanthaburi.** Thesis, M.A. (Social Sciences for Development). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistance Professor Dr.Khompol Suvarnakuta Ph.D. (Development Education) Chairman

Dr.Songtham Chaiyapong Ph.D. (Postharvest Technology) Committee

Abstract

This aims of the research were to study and to compare the access right of people with disabilities and to study the relation between the use of devices and their access, act on the empowerment of the persons with disability B.E. 2550. The sample consisted of 244 people with disabilities in Muang district Chantaburi, then classified by using the Stratified Random Sampling. The tool was a rating scale questionnaire. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t – test, F – test, Scheffe' Test and Correlation Coefficient.

The research results were : 1) The people with disabilities accessed to their right at a moderate level. Their 3 first access was tax deduction or exemption, disability premiums and medical rehabilitation. 2) The people with disabilities who were different personal factors and opportunity of access significantly at .05 level. 3) It was significantly positive relation between the use of the devices and the access of the people with disabilities at .05 level.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้สละเวลาให้คำชี้แนะและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม ขอบพระคุณผู้พิการรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผู้พิการ ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีส่วนช่วยในการส่งเสริม สนับสนุนและเป็นประโยชน์ในการศึกษาของบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานต่างๆ ผู้วิจัยขอมอบคุณงามความดีนี้แด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ณิชาภา กิตตินานันท์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ความเป็นมา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	ประโยชน์ของการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
	สมมติฐานในการวิจัย	11
2	**แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	12
	ความหมาย และประเภทคนพิการ	12
	ความหมายของคนพิการ	12
	ประเภทความพิการ	13
	ลักษณะคนพิการ	14
	ลักษณะความพิการทางกายหรือเคลื่อนไหว	15
	อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ	16
	ความต้องการของคนพิการ	17
	สิทธิคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550	19
	แนวคิดการเข้าถึงสิทธิ	31
	ความหมายของการเข้าถึง	31
	ประเภทของการเข้าถึงสิทธิ	32
	ลักษณะของการเข้าถึงการบริการ	34
	ปัญหาการเข้าถึงสิทธิ	34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	41
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล	44
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4	**การวิเคราะห์ข้อมูล**	46
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	69
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	69
	วิธีดำเนินการวิจัย	69
	สรุปผลการวิจัย	70
	อภิปรายผลผลการวิจัย	71
	ข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม		79
ภาคผนวก		84
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	85
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์	87
ภาคผนวก ค	แบบสอบถามการวิจัย	93
ประวัติย่อผู้วิจัย		100

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการของแต่ละตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี.....	4
2	แจกแจงจำนวนประชากรแต่ละตำบล.....	41
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกเป็นรายด้าน.....	47
4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์.....	49
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการศึกษา...	50
6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ.....	51
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม.....	52
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ด้านสิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย.....	53
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร...	53
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิได้รับบริการล่ามภาษามือ.....	54
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง.....	54
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิได้รับบริการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ.....	55

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย..... 56

14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย..... 57

15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษี..... 57

16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยรวม..... 58

17 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ..... 59

18 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ..... 60

19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ..... 60

20 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุเป็นรายคู่..... 61

21 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษา..... 61

22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษา..... 62

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

23 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่…… 62

24 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี..... 63

25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามลักษณะของความพิการ..... ……..... 64

26 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามลักษณะความพิการเป็นรายคู่..... ……..…… 64

27 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ……..... 66

28 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ... ……... 66

29 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการเป็นรายคู่……..... 67

30 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิ……..... 68

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมา

มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันและสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้ เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีหากได้รับโอกาสอย่างเสมอภาค ซึ่งคนพิการเองก็มีศักยภาพที่สามารถพึ่งตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเช่นกัน ด้วยเหตุนี้องค์การสหประชาชาติจึงประกาศให้ ปี พ.ศ.2524 เป็นปีคนพิการสากล เนื่องจากเห็นว่า สภาพความเป็นอยู่ของบุคคลพิการทางร่างกาย สมอง และจิตใจประมาณ 450 ล้านคนทั่วโลกได้หันมาตระหนักถึงความสำนึก และการปฏิบัติตามประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ปี พ.ศ. 2514 และปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการปี พ.ศ. 2516 ซึ่งมีสาระสำคัญว่า บุคคลพิการจะต้องได้รับสิทธิเช่นเดียวกับคนอื่นในสังคม เช่น สิทธิในการบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพ สิทธิที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากการหาประโยชน์จากบุคคลอื่น สิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และ การมีงานทำที่เหมาะสม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในมาตรา 54 ระบุไว้ว่า “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ บุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ” (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. 2544 : 12) จากสภาพของคนพิการโดยส่วนใหญ่ พบว่ายังมีปัญหาที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐอย่างแท้จริงทั้งในด้านการสาธารณสุข การศึกษา ที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ หรือด้านอื่น ๆ ถึงแม้ว่าจะมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ระดมทรัพยากรเข้าไปช่วยเหลือก็ยังไม่เพียงพอกับคนพิการซึ่งมีจำนวน ถึง 743,760 ราย (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ. ออนไลน์. 2550)

จึงมีการดำเนินงานรณรงค์การตรวจประเมินและจดทะเบียนผู้พิการรายใหม่ โดยการประสานองค์กรคนพิการร่วมกับหน่วยบริการและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการจัดบริการตรวจประเมินและจดทะเบียนคนพิการเชิงรุกแบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว เป็นการนำคนพิการเข้าสู่ระบบและได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 อย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ตามสภาพความพิการและความจำเป็นอย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพสามารถพึ่งตนเองให้ดำรงชีวิต และอยู่รวมกันในสังคมอย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี ได้รับความเป็นธรรมและเสมอภาคเท่าเทียมกัน แต่การเข้าถึงหรือการใช้สิทธิบริการต่าง ๆ ของคนพิการก็ยังเป็นอุปสรรคและปัญหาอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากคนพิการไม่ทราบว่า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิทธิของตนเองที่พึงได้มีอะไรบ้าง รวมไปถึงกระบวนการและขั้นตอนการใช้สิทธิ และสิทธิบางอย่างก็อยู่ภายใต้การวินิจฉัยของหน่วยงานที่ให้บริการ เช่น คนพิการที่มาขอรับบริการด้านกาย อุปกรณ์ก็ต้องได้รับการวินิจฉัยถึงความจำเป็น และความเหมาะสมของแพทย์ก่อนจึงจะสามารถขอใช้กาย-อุปกรณ์นั้นได้ตามสิทธิทางการแพทย์ เป็นต้น และอุปสรรคอีกประการหนึ่งที่จะทำให้คนพิการบางประเภทไม่สามารถเข้าถึงสิทธิได้มาจากอุปสรรคทางกายภาพ ซึ่งเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม และ ตัวคนพิการเอง ซึ่งสภาพแวดล้อมบางอย่างก็เป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้คนพิการเข้าไปถึงหรือเข้าไปใช้บริการตามสิทธิได้โดยสะดวก เช่น คนพิการทางด้านร่างกายที่ใช้รถเข็นสำหรับคนพิการจะมีปัญหาในการให้บริการสาธารณะ เช่น ตึกหรืออาคารสำนักงานของหน่วยงานภาครัฐบางแห่งมักจะมีบันไดที่ปราศจากทางลาด ทำให้คนพิการไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้หรือเกิดความลำบากในการเข้าไปใช้สิทธิหรือติดต่องานได้ คนพิการทางการได้ยินบ่อยครั้งที่ไม่สามารถสื่อความกับบุคลากรทางการแพทย์ให้เข้าใจถึงอาการบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วย หากขาดล่ามภาษามือหรือบุคคลใดในครอบครัวที่เป็นคนปกติ เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารแทนคนพิการทางการได้ยิน เป็นต้น (เพ็ญภัค ยาหยี. 2548 : 7)

จากสภาพปัญหาสังคมในปัจจุบันที่ทำให้ประเทศไทยเห็นความสำคัญของคนพิการมากขึ้นโดยถือว่าคนพิการนั้นเป็นทรัพยากรหนึ่งของสังคมที่ต้องได้รับสิทธิ เสรีภาพ และบริการที่เท่าเทียมกับคนปกติ หลังจากมีพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ปี พ.ศ. 2534 ฉบับแรกที่มุ่งเน้นให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตได้เหมือนคนปกติทั่วไป ในปี พ.ศ. 2550 ได้มี “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550” ได้ให้ความหมาย “คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ซึ่งในมาตรา 20 ของพระราชบัญญัติฯ ได้กล่าวถึงสิทธิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. ออนไลน์. 2552)

1. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

3. การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

4. การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

5. การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนา และบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมาย และการจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

6. ข้อมูลข่าวสารการสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

7. บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

9. การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

10. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

11. คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ

12. คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษี และองค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

จังหวัดจันทบุรีมีคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2537 - เดือนสิงหาคม 2554 รวมทั้งหมด 8,872 คน (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. ออนไลน์. 2554) ซึ่งจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย 10 อำเภอ 76 ตำบล 731 หมู่บ้าน มีประชากร 513,636 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจันทบุรี. ออนไลน์. 2553) โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างคนพิการในอำเภอเมือง ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการของแต่ละตำบล ในอำเมือง จังหวัดจันทบุรี

ลำดับ	ตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	จำนวน (คน)
1	ตลาด	81
2	วัดใหม่	125
3	คลองนารายณ์	99
4	เกาะขวาง	110
5	คมบาง	55
6	ท่าช้าง	244
7	จันทนิมิต	200
8	บางกระจะ	108
9	แสลง	96
10	หนองบัว	86
11	พลับพลา	122
	รวมทั้งสิ้น	**1,326**

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554

จากข้อมูลในตาราง คนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี รวม 11 ตำบล ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,326 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554) และสามารถแบ่งประเภทความพิการของคนพิการในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ได้ ทั้งหมด 7 ประเภท ได้แก่ ทางการมองเห็น ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย ทางจิตใจหรือพฤติกรรม ทางสติปัญญาหรือทางการเรียนรู้ พิการซ้อนมากกว่า 1 และไม่ระบุความพิการ ดังรายละเอียดในภาพประกอบ 1

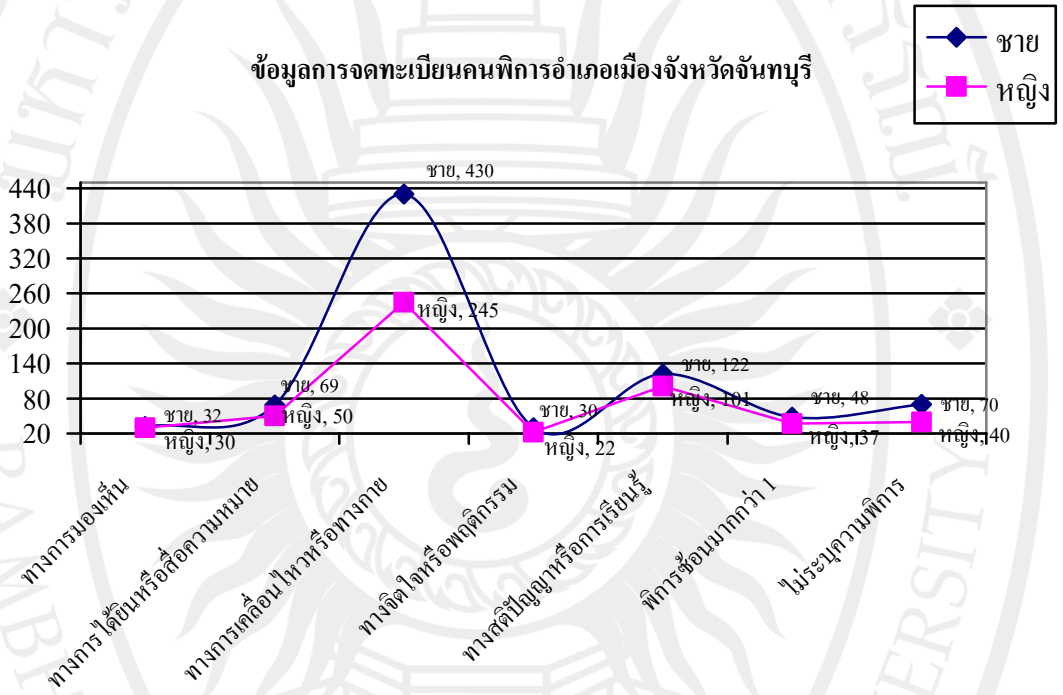

ภาพประกอบ 1 ข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการประเภททางการเคลื่อนไหวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ได้รับการจดทะเบียน เนื่องจากเป็นกลุ่มคนพิการที่มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 675 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554) และอีกสาเหตุหนึ่ง หากคนพิการทางการเคลื่อนไหวมีจำนวนมากจะทำให้มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิมีความหลากหลาย ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบระดับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ ว่ามีระดับมากน้อยเพียงใด อันจะเป็นการทำให้คนพิการกลุ่มนี้ได้รับสิทธิ บริการ และการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

2. เพื่อเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและโอกาสการเข้าถึงสิทธิ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงระดับการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวว่ามีระดับการเข้าถึงสิทธิมากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบถึงข้อมูลเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และโอกาสการเข้าถึงสิทธิ อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อคนพิการในการรับสิทธิบริการต่าง ๆ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของคนพิการเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 675 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คนพิการประเภททางการเคลื่อนไหวที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

โดยดูจากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 51 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities.** P.25) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 244 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1) เพศ

2) อายุ

3) ระดับการศึกษา

2.1.2 โอกาสการเข้าถึงสิทธิ

1) ลักษณะความพิการ

2) การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ

2.1.3 การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย

2.2.1 ได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์

2.2.2 ได้รับการศึกษา

2.2.3 ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

2.2.4 ได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

2.2.5 ได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย โครงการ และการช่วยเหลือทางกฎหมาย

2.2.6 ได้รับข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร

2.2.7 ได้รับบริการล่ามภาษามือ

2.2.8 ได้รับสัตว์นำทาง หรืออุปกรณ์นำทาง

2.2.9 ได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

2.2.10 ได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

2.2.11 ได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

2.2.12 ได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย หมายถึง คนที่บกพร่องทางร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจนหรือสูญเสียการเคลื่อนไหวของอวัยวะทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมเยี่ยงคนปกติได้

2. อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ หมายถึง อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ออกแบบ หรือประดิษฐ์เป็นพิเศษโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับคนพิการ เพื่อช่วยส่งเสริมให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ โดยจะครอบคลุมอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้กับคนพิการทุกประเภท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้คนพิการสามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้ อุปกรณ์ใช้ในบ้าน ที่ทำงาน สันทนาการ ฟื้นฟูทางการแพทย์ และการเข้าสู่สังคม

3. การเข้าถึงสิทธิ หมายถึง การได้รับสิทธิหรือการใช้ประโยชน์จากวิธีการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ การศึกษา อาชีพ การยอมรับและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การเข้าถึงนโยบาย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การรับบริการล่ามภาษามือ สิทธินำทาง สิทธิเบี้ยยังชีพ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย และการลดหย่อนภาษี ตามลำดับ ดังนี้

3.1 สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ หมายถึง การได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

3.2 สิทธิในการได้รับการศึกษา หมายถึง การได้รับการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือกหรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

3.3 สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ หมายถึง การได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและการประกอบอาชีพของคนพิการตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

3.4 สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม หมายถึง การได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่ และ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

3.5 สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย หมายถึง การได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนา และการบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

3.6 สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

3.7 สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ หมายถึง การใช้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข การสมัครงานหรือการติดต่อประสานงานด้านการประกอบอาชีพ การร้องทุกข์หรือการกล่าวโทษหรือการเป็นพยานในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น การเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรมรวมทั้งเป็นผู้บรรยายโดยหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนเป็นผู้จัดซึ่งมีคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าร่วมด้วย บริการอื่น ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

3.8 สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง หมายถึง การได้รับสัตว์นำทาง เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทางหรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

3.9 สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ หมายถึง ได้รับเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนเพื่อเอื้ออำนวยให้คนพิการมีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี

3.10 สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย หมายถึง การได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยการมีผู้ช่วยคนพิการหรือการให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนดในระเบียบ

3.11 สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง สิทธิที่ได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐสำหรับคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

3.12 สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี หมายถึง การได้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับคนพิการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

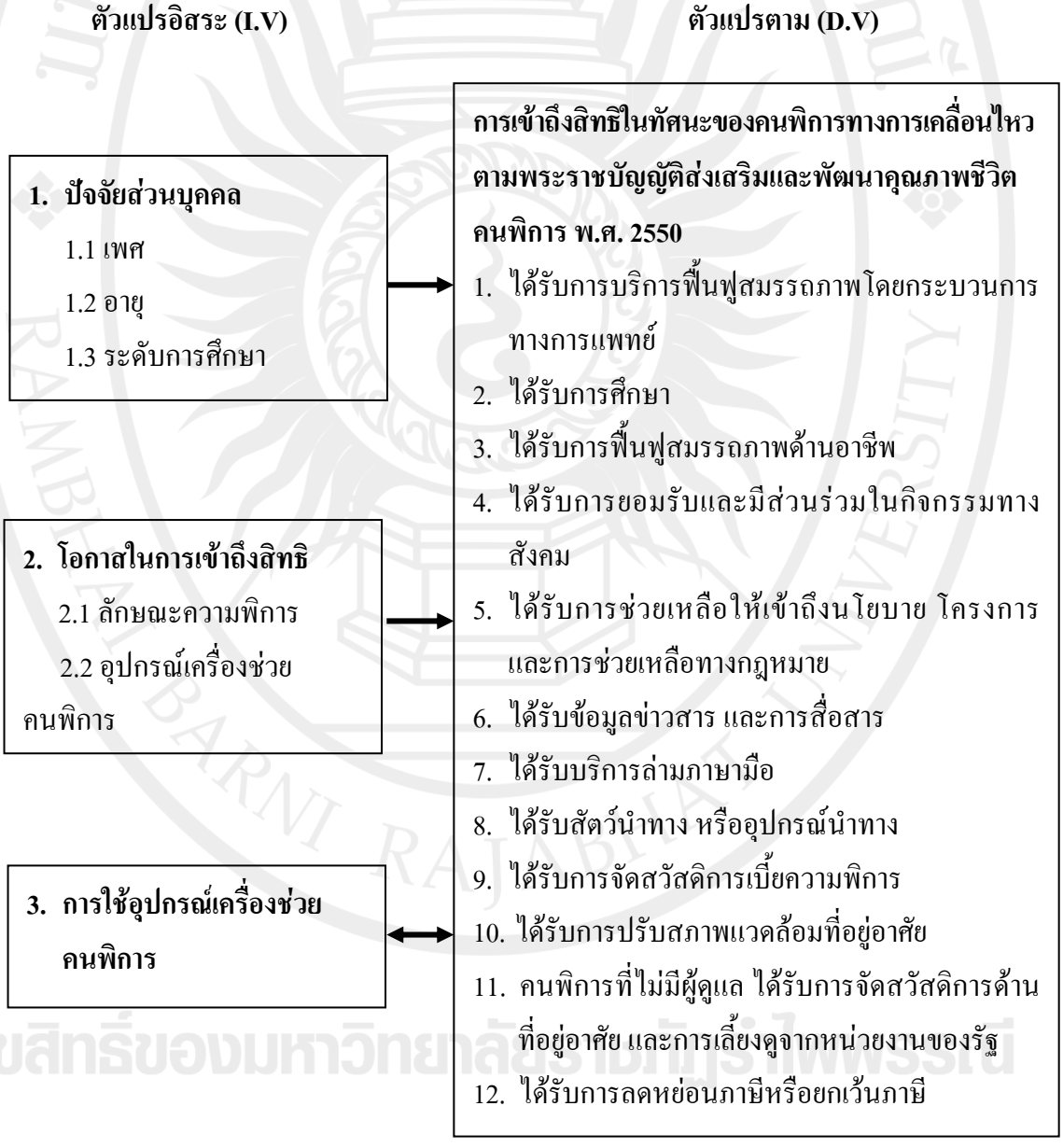

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สมมติฐานในการวิจัย

1. คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และการศึกษาแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน

2. คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่มีโอกาสการเข้าถึงสิทธิ ได้แก่ ลักษณะความพิการ และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน

3. คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงสิทธิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสิทธิของคนพิการในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมาย และประเภทคนพิการ
2. สิทธิคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. 2550
3. แนวคิดการเข้าถึงสิทธิ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมาย และประเภทคนพิการ

1. ความหมายของคนพิการ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคนพิการไว้ ดังนี้

ศรัณยา เชื้อหอม (2548 : 9) ได้ให้ความหมายของคนพิการว่า เป็นผู้ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย สมอง และจิตใจ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับคนปกติได้องค์การสหประชาชาติ

ศิริธร โฆษคุณวุฒิ (2548 : 11) ได้ให้ความหมาย “คนพิการ” ว่า คือ บุคคลผู้มีความพิการตลอดไป และพิสูจน์ได้ชัดเจน จะพิการในลักษณะใดก็ตามทำให้ไม่สามารถทำงานได้ หรือสูญเสียความสามารถในการทำงาน

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. 2550 : 15) ให้ความหมายว่า “คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนรวมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

สุเวช ทรงอยู่สุข (2550 : 12) ได้ให้ความหมายของคนพิการว่า เป็นคนที่มีความบกพร่อง มีความผิดปกติทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจที่จำเป็นหรือใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปรกติเหมือนคนทั่วไป

อโนชา ทัศนาธนชัย (2551 : 28) ได้ให้ความหมายของคนพิการว่า เป็นผู้ที่ไม่สามารถใช้ชีวิตได้เยี่ยงคนปกติธรรมดาหรือใช้ชีวิตในสังคมปกติได้ โดยที่ไม่มีสิ่งช่วยเหลือพิเศษ ซึ่งอาจเกิดจากความบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญาหรือทางจิตใจตามประเภท และหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่ว่าจะเป็นแต่กำเนิดหรือไม่ก็ตาม

องค์การอนามัยโลก (2541 : 25) ได้ให้คำจำกัดความของความพิการไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1.1 ความบกพร่อง (Impairment) การสูญเสียหรือความผิดปกทางจิตใจ และทางร่างกายหรือสูญเสียอวัยวะ รูปร่างผิดปกติหรือสูญเสียการทำงานของอวัยวะ

1.2 ความพิการ (Disability) หมายถึง การหย่อนสมรรถภาพ อันเป็นผลต่อเนื่องมาจากความบกพร่องที่ทำให้การใช้ชีวิตฝึกปกติไปจากธรรมดาของคนทั่วไป

1.3 ความเสียเปรียบของแต่ละบุคคล (Handicap) อันเนื่องมาจากความบกพร่องหรือความพิการ อันเป็นการจำกัดและกีดกันการมีชีวิตอยู่อย่างปกติสุข ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุ เพศ และปัจจัยทางสังคม และวัฒนธรรมของบุคคลนั้น ๆ

องค์การสหประชาชาติ (UNESCO : ม.ป.ป. : 31) ให้ความหมายในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของคนพิการ ให้ความหมายว่า “คนพิการ” หมายถึง บุคคลใดก็ตามที่มีความบกพร่องในความสามารถทางร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าเป็นมาแต่กำหนดหรือไม่ก็ตาม จนทำให้ไม่แน่ใจว่าจะสามารถดำรงชีวิตได้เช่นคนปกติไม่ว่าจะเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดได้ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า คนพิการ หมายความถึง ผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ทางกายหรือการเคลื่อนไหว ด้านจิตใจหรือพฤติกรรม รวมถึงสติปัญญาและการเรียนรู้ ทำให้เสียโอกาสในการทำหน้าที่ บทบาทเดิม ได้ดังปกติ และขาดความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ เป็นผลให้มีความต้องการการดูแลเอาใจใส่ ความเข้าใจจากครอบครัว การช่วยเหลือจากชุมชนและสังคม

2. ประเภทความพิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 20) ได้กำหนดประเภทของนักเรียนพิการ หรือนักเรียนที่มีความบกพร่องไว้ 9 ประการ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น

2.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.3 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2.4 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ

2.5 บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

2.6 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา

2.7 บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

2.8 บุคคลออทิสติก

2.9 บุคคลพิการซ้ำซ้อน

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. ออนไลน์. 2550) ได้ระบุประเภท ความพิการไว้ 6 ประเภท ดังนี้

2.1 ความพิการทางการเห็น ได้แก่ ตาบอด และตาเห็นเลือนราง

2.2 ความพิการทางได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่ หูหนวก หูตึงและทางสื่อความหมาย

2.3 ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

2.4 ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือออทิสติก

2.5 ความพิการทางสติปัญญาความพิการทางการเรียนรู้

3. ลักษณะคนพิการ

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มาตรา 4 มาตรา 20 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดให้ คนพิการมี 5 ประเภท (พวงแก้ว กิจธรรม. ออนไลน์. 2552) โดยแต่ละประเภทมีลักษณะดังนี้

3.1 คนพิการทางการมองเห็นได้แก่

3.1.1 คนที่มีสายตาที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/18 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือ

3.1.2 คนที่มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

3.2 คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ได้แก่

3.2.1 คนที่ได้ยินเสียงที่ความถี่ 500 เฮิรตซ์ หรือ 2000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่าที่มีความเฉลี่ยดังต่อไปนี้

3.2.2 คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องในการเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูดจนไม่สามารถสื่อความหมายกับคนอื่นได้

1) สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี เกิน 40 เดซิเบล ขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง

2) สำหรับคนทั่วไปเกิน 55 เดซิเบล ขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.3 คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่

3.3.1 คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจนและไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักประจำวันได้

3.3.2 คนที่มีการสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหว มือ แขน ขา หรือลำตัว อันเนื่องมาจากแขนหรือขาขาด อัมพาตหรืออ่อนแรง โรคข้อ หรืออาการปวดเรื้อรัง รวมทั้งโรคเรื้อรังของระบบการทำงานของร่างกายอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมเยี่ยงคนปกติได้

3.4 คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางจิตใจ หรือสมองของการรับรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น

3.5 คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมองจนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้

สรุปประเภทความพิการ คือ บุคคลที่มีข้อจำกัดไม่สามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้ โดยมีการแบ่งประเภทความพิการ ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน และและการสื่อความหมายทางกายและการเคลื่อนไหว ทางจิตใจ ทางพฤติกรรม ทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งในงานวิจัยเล่มนี้จะศึกษาเฉพาะผู้พิการทางการเคลื่อนไหวเท่านั้น

4. ลักษณะความพิการทางกายหรือเคลื่อนไหว

คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหวเป็นกลุ่มคนพิการที่มีจำนวนมากในสังคม ซึ่งมีอยู่หลายประเภท โดยสามารถแบ่งตามช่วงเวลาที่เกิดความพิการได้เป็น 2 กลุ่มหลัก (เนตรนภา อนุประเสริฐ. ออนไลน์. 2554) คือ

4.1 ความพิการที่เป็นมาตั้งแต่กำเนิด (Congenital Disability) เช่น อวัยวะผิดรูปแต่กำเนิด แขนขาด้วนแต่กำเนิด เตี้ย แคระ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการมีความผิดปกติของยีนส์และโครโมโซม ทำให้มีรูปร่างหรืออวัยวะผิดปกติ

4.2 ความพิการที่เกิดขึ้นภายหลัง (Acquired Disability) ซึ่งเกิดจากการได้รับอุบัติเหตุ หรือเป็นโรคบางชนิด เช่น โรคโปลิโอ แต่หากจะแบ่งประเภทตามสาเหตุที่ทำให้เกิดความพิการ สามารถแบ่งได้ ดังนี้

4.2.1 เหตุแต่กำเนิด (Congenital) ซึ่งอาจเกิดขณะที่แม่ตั้งครรภ์โดยแม่ได้รับสารพิษ หรือกินยาที่มีผลกระทบต่อการตั้งครรภ์ หรือเป็นโรคขณะตั้งครรภ์ เช่น หัดเยอรมัน ทำให้ลูกเกิดมามีร่างกายแขนขาพิการผิดรูปร่างเกิดจากอุบัติเหตุต่าง ๆ (Trauma) เช่น อุบัติเหตุจากจราจร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การทำงาน ภัยสงคราม ภัยธรรมชาติ ทำให้อวัยวะถูกตัดขาด หรือเกิดจากอุบัติเหตุจากกระดูกสันหลังถูกกระแทก หรือไขสันหลังถูกตัดขาด

4.2.2 เกิดจากโรคบางชนิด ได้แก่

1) โรคทางระบบประสาท กล้ามเนื้อและกระดูก ที่เรียกว่า อัมพาต เป็นอาการที่เกิดจากการสูญเสียประสาทส่วนกลางและส่วนปลาย รวมทั้งระบบเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว และรับความรู้สึกต่าง ๆ ที่พบบ่อย ได้แก่ อัมพาตครึ่งซีก อัมพาตครึ่งท่อน อัมพาตทั้งตัวและอัมพาตแขนหรือขาข้างใดข้างหนึ่ง

2) โรคสมองพิการ ที่เรียกว่า CP ซึ่งย่อมาจาก Cerebral Palsy เป็นสภาพความพิการที่เกิดจากศูนย์การควบคุมการเคลื่อนไหวทางสมองถูกทำลาย โดยอาการจะมีมากน้อยขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของการถูกทำลายของสมองดังกล่าว แต่อาการที่มักจะพบตั้งแต่เด็กซึ่งมีทั้งประเภทอ่อนปวกเปียก และประเภทที่มีอาการเกร็ง มีแขนขาและลำตัวหงิกงอ

3) โรคโปลิโอ เกิดจากการติดเชื้อไวรัสที่เซลล์ของไขสันหลัง มักเป็นกับเด็กภายหลังจากการเป็นโรคนี้แล้ว จะมีความพิการหลงเหลืออยู่ เช่น แขนหรือขาลีบ อ่อนแรง

4) โรคกล้ามเนื้อสลาย (Muscular Dystrophy) เกิดจากความเสื่อมของกล้ามเนื้อ โดยกล้ามเนื้อจะค่อย ๆ อ่อนแรงลง จนในที่สุดจะหยุดการเจริญเติบโต

กล่าวโดยสรุป คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว เป็นคนพิการที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว การทรงตัว มีปัญหาเรื่องการควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ เช่น มีความยากลำบากในการเคลื่อนไหวแขนและขาหรือไม่สามารถเคลื่อนไหวแขนหรือขาได้ ซึ่งปัญหาของความพิการที่เกิดขึ้นจะมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความบกพร่องทางกาย และการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นกับแต่ละคน ที่ทำให้คนพิการไม่สามารถทำบางสิ่งบางอย่างเหมือนคนทั่วไปได้

5. อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ

บล็อกไซด์ เดวิด (Blocksidge David. 2003 : 7) ให้ความหมาย อุปกรณ์อำนวยความสะดวก (Assistive Device) หมายถึง อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ออกแบบเป็นพิเศษเพื่อช่วยให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้อิสระทั้งในบ้านนอกบ้านรวมถึงที่ทำงานด้วย เช่น เครื่องพิมพ์ดีด (Teletypewriter) ภาษาเบลล์ (Braille) เครื่องช่วยพูดและโทรศัพท์ขยายเสียงพูด เป็นต้น ซึ่งจะแยกจากอุปกรณ์ช่วยเหลือการเคลื่อนไหว (Mobility Aids) ที่มีความหมาย คือ อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ออกแบบเป็นพิเศษเพื่อช่วยให้คนพิการสามารถเคลื่อนที่ได้ เดินได้ เพื่อการดำรงชีวิตที่อิสระ เช่น อุปกรณ์ช่วยเดิน ไม้เท้า รถนั่งคนพิการ แต่ในความหมายกว้าง ๆ ของอุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology Devices) จะหมายความถึง อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ออกแบบหรือประดิษฐ์เป็นพิเศษโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับคนพิการ เพื่อช่วยส่งเสริม

ให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสสระ โดยจะครอบคลุมอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้กับคนพิการทุกประเภท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้คนพิการสามารถประกอบกิจวัตรประจำวัน อุปกรณ์ใช้ในบ้าน ที่ทำงาน สันทนาการ ฟื้นฟูทางการแพทย์ และการเข้าสู่สังคม ได้แก่

5.1 อุปกรณ์ช่วยเดิน เช่นไม้เท้า
5.2 สุขภัณฑ์ในห้องน้ำ และอุปกรณ์ในครัว ในบ้าน เช่น ราวจับในห้องน้ำ
5.3 อุปกรณ์ดูแลเด็ก
5.4 ชุดเสื้อผ้าพิเศษ
5.5 อุปกรณ์ในการสื่อสาร
5.6 อุปกรณ์คอมพิวเตอร์
5.7 อุปกรณ์ใช้สำหรับควบคุมสิ่งแวดล้อม
5.8 อุปกรณ์ใช้ในการประกอบอาชีพกสิกรรม
5.9 อุปกรณ์การแพย์
5.10 อุปกรณ์และเทคโนโลยี
5.11 อุปกรณ์ช่วยทำความสะอาด
5.12 อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหว
5.13 กายอุปกรณ์เสริม
5.14 อุปกรณ์ช่วยในการประกอบกิจวัตรประจำ
5.15 กายอุปกรณ์เทียม
5.16 อุปกรณ์ช่วยในการสันทนาการ
5.17 อุปกรณ์ช่วยพยุง หรือจัดให้อยู่ในท่านั่ง
5.18 Switches เช่น อุปกรณ์ช่วยในการบังคับรถนั่งไฟฟ้า
5.19 อุปกรณ์ปิดเปิดเครื่องไฟฟ้า
5.20 อุปกรณ์ช่วยในการฟื้นฟูสมรรถภาพ เช่น ราวหัดเดินคู่ขนาน
5.21 อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนย้าย
5.22 อุปกรณ์และเทคโนโลยีช่วยการเห็น
5.23 อุปกรณ์และเทคโนโลยีช่วยการประกอบอาชีพและการศึกษา
5.24 สัตว์นำทางหรือช่วยเหลือ

6. ความต้องการของคนพิการ

จากรายงานการสัมมนาของกรมประชาสงเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาของบุคคลพิการ มีผลสรุปเกี่ยวกับความต้องการของคนพิการ (ขนิษฐา เทวินทรภักติ. 2540 : 36 - 45) ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6.1 ความต้องการด้านการแพทย์และสาธารณสุขความต้องการด้านการแพทย์และสาธารณสุข

6.1.1 ความต้องการการบริการทางการแพทย์ และให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางการบำบัดรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ

6.1.2 ความต้องการบุคลากรที่ชำนาญเฉพาะความพิการ

6.1.3 ความต้องการการประสานงาน และส่งต่อของหน่วยงานทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพ

6.2 ความต้องการด้านการศึกษา

6.2.1 ต้องการงบประมาณในการจัดและขยายการศึกษาแก่เด็กพิการ

6.2.2 ต้องการสถานที่เรียนที่เอื้ออำนวยสำหรับคนพิการ เช่น ทางลาดสำหรับเก้าอี้ล้อเลื่อน ราวจับสำหรับหรือเครื่องหมายพิเศษสำหรับคนตาบอด

6.2.3 ต้องการหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของคนพิการ

6.2.4 ต้องการครูหรือบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับคนพิการโดยตรง รวมทั้งสอนภาษามือสำหรับคนหูหนวก

6.2.5 ต้องการตำราแหล่งที่จะให้ความรู้และผู้เกี่ยวข้องในการค้นคว้าหาความรู้

6.2.6 ต้องการเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการประเภทต่างๆ รวมทั้งวัสดุฝึกที่ใช้เป็นสื่อการเรียนสำหรับคนพิการ

6.2.7 ต้องการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ

6.3 ความต้องการด้านสังคม

6.3.1 คนพิการควรจะรับรู้ในสิทธิขั้นพื้นฐานของตนเอง เพื่อเป็นประโยชน์ในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้มีขึ้น ทั้งในส่วนของบุคคลทั่วไปที่พึงได้รับ และในส่วนของคนพิการที่พึงจะได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติม

6.3.2 ควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ให้แก่คนพิการทั้งในอาคารและนอกอาคาร ตลอดจนบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อจะช่วยให้คนพิการสามารถดำรงชีวิติอยู่ได้ในสภาวะปัจจุบัน ทั้งด้านชีวิต ความเป็นอยู่ การศึกษา อาชีพ

6.3.3 สังคมควรมีเจตคติที่ถูกต้องแก่คนพิการ โดยเฉพาะในเรื่องโอกาสและความสามารถ เพื่อทำให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและสมควรแก่อัตภาพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6.3.4 ควรให้คนพิการมีสิทธิ เสรีภาพ เท่าเทียมกับบุคคลปกติทั่วไปทุกประการ โดยเฉพาะเรื่องของการทำบัตรประชาชน และทะเบียนบ้าน

6.4 ความต้องการด้านอาชีพ

คนพิการส่วนใหญ่ยังไม่มีอาชีพ และมีงานทำที่เป็นหลักหรือมั่นคง ถึงแม้จะมีการประกาศใช้กฎกระทรวงเรื่องการจ้างงาน โดยกำหนดให้สถานประกอบการที่มีคนทำงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปต้องจ้างงานคนพิการที่มีความสามารถทำงานตามตำแหน่งต่าง ๆ ได้ 1 คน ในทุก 200 คน ตามอัตราส่วน แต่ในข้อเท็จจริงคนพิการส่วนใหญ่ ยังคงประสบปัญหาที่จะได้รับเข้าสู่การจ้างงานในสถานประกอบการได้ตามอัตราส่วนดังกล่าว ดังนั้น สิ่งที่เร่งด่วนเพื่อให้เป็นการตอบสนองแก่คนพิการด้านอาชีพ ได้แก่

6.4.1 ควรสร้างจิตสำนึกและเจตคติในทางบวกให้กับคนในสังคม เพื่อให้เห็นความสำคัญและความสามารถของคนพิการ และให้โอกาสในการที่จะทำงานร่วมกับบุคคลปกติในสังคม

6.4.2 ควรให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาแก่ผู้พิการอย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งด้านองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับผู้พิการ และสภาวะโลกในปัจจุบัน และงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนการศึกษา

6.4.3 ควรให้การสนับสนุนสถาบันการฝึกอาชีพให้กับคนพิการ ทั้งในด้านสถานที่อาคาร อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัย และสอดคล้องกับตลาดแรงงาน และอุตสาหกรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะการจัดหาครูฝึกวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและจำนวนที่เพียงพอ

6.4.4 รัฐควรให้การสนับสนุนในการจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของผู้พิการอย่างเพียงพอ

6.4.5 ควรปรับปรุงหรือจัดทำสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยคนพิการทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การศึกษา หรือการประกอบอาชีพ

6.4.6 ในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ต่อการแก้ไขปัญหาของคนพิการทั้งทางตรง และทางอ้อมนั้น คนพิการจะต้องมีส่วนในการพิจารณากำหนดแนวทางตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สิทธิคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เป็นระยะเวลานาน ทำให้สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยมีเจตนารมณ์ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ เพื่อมิให้การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ (กิตติยา ใสสอาด. 2552 : 52)

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้กล่าวถึงเรื่องสิทธิของคนพิการ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และสิทธิในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือจากรัฐตามมาตรา 20 ดังนี้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. ออนไลน์. 2552)

1. สิทธิในการได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

สิทธิดังกล่าวบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (1) ซึ่งกำหนดให้สิทธิดังกล่าวเป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ดังนั้น จึงได้มีการจัดทำ (ร่าง) ประกาศกระทรวงว่าด้วยการบริการ ฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการและสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อรองรับกฎหมายแม่บท ซึ่งสาระสำคัญของประกาศกระทรวงดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

1.1 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

1.2 บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ที่คนพิการมีสิทธิได้รับมีรายการดังต่อไปนี้

1.2.1 การตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่น

1.2.2 การแนะแนว และการให้บริการปรึกษา

1.2.3 การจัดการรายกรณีแบบครบวงจร

1.2.4 การให้ยา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

1.2.5 การบริการอุปกรณ์เทียมอุปกรณ์เสริมหรือเครื่องช่วยความพิการ

1.2.6 การศัลยกรรม

1.2.7 การพยาบาลเวชกรรมฟื้นฟู

1.2.8 กายภาพบำบัด

1.2.9 กิจกรรมบำบัด

1.2.10 ดนตรีบำบัด

1.2.11 ศิลปะบำบัด

1.2.12 อาชีวะบำบัด

1.2.13 พฤติกรรมบำบัด

1.2.14 จิตบำบัด

1.2.15 การบริการแพทย์ทางเลือก

1.2.16 การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยิน

1.2.17 การแก้ไขการพูด

1.2.18 การพัฒนาทักษะในการสื่อความหมาย

1.2.19 การพัฒนาทักษะทางสังคม สังคมสงเคราะห์ และสังคมบำบัด

1.2.20 การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการบริการส่งเสริมพัฒนาการ

1.2.21 การสร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหวหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับผู้บกพร่องทางการเห็น

1.2.22 การบริการจัดสภาพแวดล้อมให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์

1.2.23 การฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะที่จำเป็นแก่ผู้พิการและผู้ดูแลคนพิการ

1.2.24 การบริการด้านข้อมูลข่าวสารทางด้านสุขภาพและการส่งเสริมพัฒนาการเพื่อบำบัดรักษาหรือเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมพฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ การดำเนินชีวิต ตลอดจนองค์ความรู้ทางการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์หรือการบริการด้านสุขภาพผ่านสื่อในรูปแบบที่เหมาะสมซึ่งคนพิการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

1.2.25 บริการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

1.3 คนพิการมีสิทธิได้รับการรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ต้องเป็นการรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ จากสถานพยาบาล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ของกระทรวงสาธารณสุข หรือสถานพยาบาลของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน หรือรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

1.4 คนพิการที่มีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยความพิการมีสิทธิได้รับอุปกรณ์เทียม อุปกรณ์เสริมหรือเครื่องช่วยความพิการตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

1.5 ในกรณีความพิการเปลี่ยนแปลง หรืออุปกรณ์เทียม หรืออุปกรณ์เสริม หรือเครื่องช่วยความพิการที่คนพิการได้รับชำรุดบกพร่อง จำเป็นต้องเปลี่ยนตามกำหนดเวลาซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงชิ้นส่วนของอุปกรณ์เทียม หรืออุปกรณ์เสริม หรือเครื่องช่วยความพิการนั้น คนพิการสามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลง ซ่อมแซมอุปกรณ์ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

2. สิทธิได้รับการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือกหรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

สิทธิดังกล่าวนี้ได้รับการรับรองไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (2) และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ในส่วนนี้จะได้อธิบายหลักการสำคัญตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

2.1 ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2.2 เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น

2.3 ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

3. สิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและการประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิทธิดังกล่าวนี้เป็นสิทธิในด้านอาชีพ ซึ่งได้รับการรับรองไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 มาตรา20 (3) และมีการจัดทำ (ร่าง) ประกาศ

กระทรวงว่าด้วยมาตรการเพื่อการมีงานทำ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระและบริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด สำหรับคนพิการ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

คนพิการมีสิทธิได้รับบริการการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ โดยที่การให้บริการต่างๆ จะต้องมีมาตรฐาน คำนึงถึงคนพิการทุกประเภทเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสวัสดิการอย่างเท่าเทียม ทั่วถึงและเป็นธรรม และการคุ้มครองแรงงานสำหรับคนพิการ

3.1 หน่วยงานของรัฐซึ่งได้มีหรือรับคนพิการเข้าทำงาน ต้องจัดให้มีบริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใด ไม่ว่าคนพิการผู้นั้นจะอยู่ในตำแหน่งใดในหน่วยงานนั้นก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการทำงานและการประกอบอาชีพของคนพิการ

3.2 ประกาศกระทรวงดังกล่าวยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐไว้ด้วย โดยหลักได้กำหนดให้

3.2.1 กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีอำนาจหน้าที่ในการฝึกอบรมอาชีพ ฝึกเพื่อเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือ และการฝึกเสริมทักษะ เพื่อการทำงานในสถานประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ จัดให้มีการฝึกอบรมและให้บริการผู้สอนงานแก่นายจ้าง และจัดให้มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

3.2.2 กรมการจัดหางาน มีอำนาจหน้าที่จัดให้มีบริการแนะแนวอาชีพ จัดให้มีการรับจดแจ้งความต้องการมีงานทำของคนพิการ จัดให้มีบริการวิเคราะห์ตำแหน่งงาน และจัดให้มีระบบการจับคู่งานระหว่างความต้องการมีงานทำของคนพิการ กับความต้องการรับคนพิการเข้าทำงานของหน่วยงานของรัฐและนายจ้าง

4. สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ สิทธิประการนี้ได้รับการรับรองไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (4)

5. สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมการพัฒนาการ และการบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิทธิประการนี้บัญญัติรับรองไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (5) และมีการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายว่าต่างแก้คดี ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

5.1 “การบริการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย” ได้แก่

5.1.1 การให้คำปรึกษาหารือทางกฎหมาย

5.1.2 การให้ความรู้ทางกฎหมาย

5.1.3 การจัดทำนิติกรรมสัญญา

5.1.4 การไกล่เกลี่ยหรือการประนีประนอมยอมความ

5.1.5 การจัดหาทนายความ

5.1.6 การให้ความช่วยเหลืออื่นๆ ในทางคดี

5.2 การยื่นคำขอรับบริการ

ผู้ขอรับการช่วยเหลือ อาจยื่นคำขอด้วยวาจา เป็นหนังสือ หรือส่งทางไปรษณีย์ เพื่อขอรับการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างคดี โดยยื่นคำขอ

5.2.1 ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด

5.2.2 ในท้องที่จังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือที่หน่วยบริการในพื้นที่ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

5.2.3 กรณีมีเหตุขัดข้อง เมื่อผู้ขอรับความช่วยเหลือเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถหรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นขอรับบริการด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการแล้วแต่กรณีอาจยื่นคำขอรับการบริการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างแทนก็ได้

5.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาให้การช่วยเหลือ

5.3.1 ผู้ขอรับการช่วยเหลือมีความจำเป็น เนื่องจากมีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนด หรือเป็นคดีที่คนพิการได้รับความเสียหาย เนื่องจากถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

5.3.2 ผู้ขอรับการช่วยเหลือจะฟ้องหรือถูกฟ้อง มีโอกาสในการชนะคดี

5.3.3 ผู้ขอรับการช่วยเหลือมีความประพฤติดีหรือไม่มีพฤติการณ์ว่าจะหลบหนี

5.4 ไม่ผิดสัญญาที่ผู้ขอรับการช่วยเหลือจะต้องคืนเงินที่ได้รับการสนับสนุนให้แก่สำนักงาน คือ เงินค่าธรรมเนียม ค่าทนายความที่ได้ตามคำพิพากษาของศาล และเงินหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว เมื่อความรับผิดตามสัญญาประกันหมดไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

6. สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

สิทธิประการนี้เป็นสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (6) และได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ไว้ใน (ร่าง) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อให้คนพิการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารบริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

คนพิการมีสิทธิยืม หรือให้เปล่าอุปกรณ์หรือเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร นอกจากนี้ ได้ให้สิทธิคนพิการได้รับการฝึกอบรม เพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

การยื่นขอรับสิทธิ : คนพิการที่ประสงค์จะขอรับบริการต้องยื่นคำขอรับบริการนั้นต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานสถิติจังหวัดหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมนตรีมอบหมาย โดยคำแนะนำของคณะอนุกรรมการ

ในกรณีที่บุคคลอื่นยื่นคำขอรับบริการแทนคนพิการให้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลนั้น และหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าได้รับมอบอำนาจจากคนพิการหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนพิการเนื่องจากเป็นผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการมาประกอบการพิจารณาด้วย

7. สิทธิได้รับบริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (7) ได้บัญญัติให้คนพิการมีสิทธิได้รับบริการล่ามภาษามือ ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการได้รับสิทธิดังกล่าวนี้เป็นไปตาม (ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยบริการล่ามภาษามือ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

7.1 คนพิการที่มีสิทธิได้รับบริการล่ามภาษามือ คือ “คนพิการทางการได้ยิน” ซึ่งหมายความถึง คนพิการที่มีบัตรประจำตัวประเภทความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

7.1.1 กิจกรรมที่คนพิการทางการได้ยินสามารถยื่นคำขอรับบริการล่ามภาษามือได้ ได้แก่

1) การใช้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข

2) การสมัครงานหรือการติดต่อประสานงานด้านการประกอบอาชีพ

3) การร้องทุกข์ หรือการกล่าวโทษหรือการเป็นพยานในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

4) การเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรมรวมทั้งเป็นผู้บรรยายโดยหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนเป็นผู้จัดซึ่งมีคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าร่วมด้วย

7.1.2 บริการอื่น ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

7.2 สถานที่ในการยื่นคำขอรับบริการล่ามภาษามือ

7.2.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด

7.2.2 ในท้องที่จังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือที่หน่วยบริการในพื้นที่

8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทางหรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

สิทธิประการนี้ได้รับการรับรองไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (8)

9. สิทธิได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

สิทธิประการนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (9) โดยหลักเกณฑ์และวิธีการเป็นไปตาม (ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

9.1 “เบี้ยความพิการ” หมายความว่า เงินที่จ่ายเป็นรายเดือนเพื่อเอื้ออำนวยให้คนพิการมีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี เนื่องจากคนพิการมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่าบุคคลทั่วไป นอกจากเงินสงเคราะห์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เพื่อการยังชีพคนพิการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือระเบียบอื่นของทางราชการ

9.2 คนพิการที่มีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการต้องมีคุณสมบัติดังนี้

9.2.1 มีสัญชาติไทย

9.2.2 มีบัตรประจำตัวคนพิการ

9.2.3 มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

9.3 สถานที่ยื่นคำขอรับเบี้ยความพิการ

9.3.1 คนพิการที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานเขต

9.3.2 คนพิการที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่นั้น

9.4 ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถยื่นคำขอได้ด้วยตนเองเนื่องจากเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่มีสภาพความพิการถึงขนาดไม่สามารถไปยื่นคำขอรับสวัสดิการเบี้ยความพิการด้วยตนเองได้ ให้ “ผู้ดูแลคนพิการ” ได้แก่ บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ ยื่นคำขอนั้นแทนก็ได้ โดยต้องนำหลักฐานของคนพิการไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วย

9.5 หลักฐานที่ต้องนำยื่นต่อเจ้าหน้าที่เพื่อขอรับเบี้ยความพิการ ได้แก่

9.5.1 บัตรประจำตัวคนพิการ พร้อมสำเนาเอกสาร 1 ฉบับ

9.5.2 ทะเบียนบ้าน (ทร.14) พร้อมสำเนา 1 ฉบับ

9.5.3 ในกรณีมีบุคคลยื่นคำขอแทน ให้นำสำเนาบัตรประชาชนของผู้ยื่นคำขอแทน จำนวน 1 ฉบับ พร้อมหนังสือรับรองจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าเป็นผู้ดูแลคนพิการ

10. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนดในระเบียบ

สิทธิประการนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 (10) ซึ่งมีสิทธิ 2 ประการหลัก

ประการแรก คือ สิทธิในการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ใน (ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

10.1 คนพิการที่จะได้รับสิทธิได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

10.1.1 มีบัตรประจำตัวคนพิการ

10.1.2 อาศัยอยู่ในที่อยู่อาศัยนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนติดต่อกัน ยกเว้นกรณีการย้ายเข้ามาอยู่ภายหลังเกิดความพิการ

10.1.3 ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง หรือไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ

10.1.4 มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ

10.1.5 ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ในกรณีคนพิการไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยแห่งนั้นต้องมีหลักฐานการให้ความยินยอมจากเจ้าของหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของเพื่อให้มาปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยได้ และในกรณีเป็นบ้านเช่าจะมีหลักฐานให้คนพิการอยู่อาศัยได้ไม่น้อยกว่าหกเดือน

10.2 สถานที่ยื่นคำร้องเพื่อขอรับสิทธิ ได้แก่

10.2.1 ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด

10.2.2 ในท้องที่จังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือที่หน่วยบริการในพื้นที่

ประการที่สอง คือ สิทธิในการมีผู้ช่วยคนพิการ โดยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ใน (ร่าง)ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

10.3 คนพิการที่ยื่นคำขอให้มีผู้ช่วยคนพิการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

10.3.1 มีบัตรประจำตัวคนพิการ

10.3.2 เป็นคนพิการที่มีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยคนพิการเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิตได้

10.3.3 ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ ในกรณีที่คนพิการตามวรรคหนึ่งเป็นผู้เยาว์ หรือมีความพิการมากจนไม่สามารถยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ให้บุคคลอื่นที่กระทำแทนคนพิการยื่นคำขอแทนได้ แต่ต้องนำหลักฐานตามวรรคหนึ่งไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

10.4 สถานที่ยื่นคำร้องขอเพื่อรับสิทธิ

10.4.1 ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด

10.4.2 ในท้องที่จังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือที่หน่วยบริการในพื้นที่

10.5 หลักการพิจารณาให้คนพิการมีผู้ช่วยคนพิการ จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคลนั้นมีสภาพความพิการมากจนไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง หากไม่ได้ปฏิบัติกิจวัตรเหล่านี้จะส่งผลกระทบอย่างสำคัญและเด่นชัดต่อการดำรงชีวิต สุขภาพอนามัย ภาวะจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สภาพความเป็นอยู่ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และกรณีคนพิการมีฐานะยากจนมาก ให้พิจารณาให้บริการผู้ช่วยคนพิการเป็นลำดับแรก

10.6 คนพิการจะได้รับการบริการตามความจำเป็นในการต้องมีผู้ช่วยคนพิการแต่ไม่เกินเดือนละ 180 ชั่วโมง

11. สิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐสำหรับคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ

สิทธิประการนี้เป็นสิทธิที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 วรรคสาม โดยหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับสิทธิดังกล่าวเป็นไปตาม (ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

11.1 คนพิการที่จะได้รับสิทธิดังกล่าวนี้ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

11.1.1 มีบัตรประจำตัวคนพิการ

11.1.2 ไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือมีแต่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้

11.1.3 ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งหรือที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงหรือไม่เหมาะสม

11.1.4 ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

11.1.5 ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

11.2 สถานที่ยื่นคำขอเพื่อรับสิทธิ

11.2.1 ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสถานที่อื่นตามที่อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการประกาศกำหนด

11.2.2 ในท้องที่จังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือหน่วยบริการในพื้นที่

11.3 การจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัยหรือการเลี้ยงดูคนพิการ อาจทำได้โดยวิธีการดังต่อไปนี้

11.3.1 การช่วยเหลือเป็นเงินหรือสิ่งของ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

11.3.2 การจัดหาครอบครัวอุปการะ

11.3.3 การส่งเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์

11.3.4 การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

11.3.5 การช่วยเหลือเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

12. สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี

สิทธิดังกล่าวนี้บัญญัติรับรองไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 วรรคห้า และมีการจัดทำ (ร่าง) กฎกระทรวง ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร และ (ร่าง) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนพิการซึ่งมีอายุไม่เกิน 65 ปี เป็นผู้อยู่อาศัยในประเทศไทย และมีบัตรประจำตัวคนพิการในปีภาษีที่ได้รับ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

12.1 ยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับคนพิการที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

12.1.1 เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย คือ เป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีนั้น

12.1.2 มีบัตรประจำตัวคนพิการ

12.1.3 ได้รับยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ส่วนที่ไม่เกินหนึ่งแสนเก้าหมื่นบาท

12.1.4 ผู้มีเงินได้ที่จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ดังกล่าวข้างต้นต้องแสดงรายการเงินได้และจำนวนเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นั้น พร้อมแนบสำเนาบัตรประจำตัวคนพิการในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จะเห็นได้ว่า ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นจากเดิม ซึ่งกำหนดเฉพาะสิทธิในทางการแพทย์ การศึกษา อาชีพ และสังคม แต่ตามพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ได้เพิ่มสิทธิในการเข้าถึงบริการสวัสดิการในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดเรื่องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดให้มีล่ามภาษามือ การกำหนดเกี่ยวกับการใช้สัตว์นำทาง และอุปกรณ์นำทาง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนพิการสามารถรับรู้ถึงสิทธิของตนเองและสนับสนุนให้คนพิการได้ใช้บริการด้านต่างๆ ที่หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน จัดสำหรับคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับการพัฒนาและสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แนวคิดการเข้าถึงสิทธิ

1. ความหมายของการเข้าถึง

แนวคิดที่เกี่ยวกับการเข้าถึงมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้มากมายนัก ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของคำว่า “การเข้าถึง” ไว้ต่างกัน โดยใช้รากศัพท์ภาษาอังกฤษ Access หรือ Accessibility ดังนี้

ขนิษฐา เทวินทรภักดี (2539 : 8) ได้ให้ความหมายการเข้าถึงไว้ว่า คือ สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง วิถีทางหรือวิชาการในการที่จะได้รับความสะดวกเพื่อเข้าถึงการใช้ประโยชน์และสิทธิในการได้ใช้บริการในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสาธารณะ อาคารสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าถึงบริการด้านการศึกษา การเข้าสู่อาชีพ และการมีงานทำด้านที่พักอาศัย บริการขนส่งสาธารณะต่าง ๆ และการปรับปรุงข้อมูลข่าวสารโดยต้องอาศัยสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นสิ่งเฉพาะสำหรับคนหูหนวก หรือคนตาบอด เป็นต้น

ศรีทับทิม พานิชพันธุ์ (2541 : 5 - 6) ได้ให้ความหมายของการเข้าถึงในส่วนที่เกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม คือ การเข้าถึงบริการด้านต่างๆ โดยวิธีการที่แตกต่างกัน เช่น บริการด้านการเข้าถึงข่าวสารสนเทศ หรือ Access Service ว่าเป็นการให้ข่าวสารแก่ประชาชน เกี่ยวกับสิทธิ ผลประโยชน์ หรือบริการต่าง ๆ ที่เขาควรทราบ การให้ความกระจ่างแก่ประชาชนเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้รับบริการ ช่วยเขาให้เข้าใจบริการต่าง ๆ มีการยอมรับการดำเนินการส่งเขาไปรับบริการหรือไปยังหน่วยงานที่เหมาะสม นำเข้าไปยังบริการต่างๆ หรือหน่วยงานต่างๆ ช่วยดำเนินงานให้ผู้ให้บริการตอบสองต่อความต้องการผู้รับบริการได้อย่างเหมาะสม

วารี ปัญจะผลินกุล (2543 : 38) ได้สรุปความหมาย ของการเข้าถึงไว้ว่า การเข้าถึง หมายถึง การเข้าใช้ การใช้ประโยชน์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อที่จะลดข้อจำกัดในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม การสนับสนุน ส่งเสริมในทุก ๆ ด้านเพื่อให้สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างเท่าเทียม ทั่วถึง และเป็นธรรม นอกจากนี้ยังรวมถึงสิทธิในการเข้าใช้สิ่งต่าง ๆ และบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ต้องรวมถึงคนพิการด้วย

สุกัญญา บุญคง (2551 : 22) ได้สรุปความหมาย ของการเข้าถึงไว้ว่า การเข้าถึง หมายถึง การสร้างสภาพทางกายภาพ ทางสังคมและทางจิตวิทยา ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพชีวิตด้วยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการปราศจากอุปสรรคในการเข้าใช้หรือเข้าถึงสิทธิในการใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติยา ใสสะอาด (2552 : 37) กล่าวว่า การเข้าถึง หมายถึง หนทาง วิธีการ ความสามารถในการเข้าถึงใช้ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพชีวิตที่ดี และปราศจากอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

กล่าวโดยสรุป การเข้าถึง หมายถึง การได้รับสิทธิหรือการใช้ประโยชน์จากวิธีการต่าง ๆ ที่คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อที่จะลดข้อจำกัดในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้อย่างเท่าเทียมทั่วถึง และเป็นธรรมให้แก่คนพิการในการเข้าถึงบริการทางสังคมด้วยวิธีการที่แตกต่างกันเพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ได้มากที่สุด

2. ประเภทของการเข้าถึงสิทธิ

การเข้าถึงสำหรับคนพิการนั้นมีการเน้นไปในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการเป็นหลักโดยมีผู้จัดประเภทของการเข้าถึงบริการต่าง ๆของคนพิการไว้ดังนี้ (จุรีรัตน์ ผ่องแผ้ว. 2553 : 110 - 114)

2.1 การเข้าถึงในด้านการศึกษา มีความหมายว่า เด็กพิการควรจะสามารถรับบริการด้านการศึกษาได้อย่างไรบ้าง เด็กพิการทางร่างกายสามารถจะไปเรียนร่วมในโรงเรียนสามัญได้ โดยปราศจากอุปสรรคในเรื่องอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องอาหาร และห้องน้ำ โดยเด็กพิการสามารถเข้าใช้ร่วมกับเด็กปกติได้ สำหรับเด็กตาบอดและเด็กหูหนวกจำเป็นต้องมีอุปกรณ์พิเศษช่วยในการเรียนการสอน จึงควรมีบริการไว้ให้ เช่น หนังสือเบรลล์ เทป เครื่องพิมพ์ดีด สำหรับเด็กตาบอด เครื่องขยายเสียง เครื่องช่วยฟัง โสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ สำหรับเด็กหูตึง รวมทั้งล่ามภาษามือ ซึ่งจะทำหน้าที่แปลภาษาพูดเป็นภาษามือ เพื่อให้เด็กหูหนวกสนิทได้เข้าใจในคำสอนและบทเรียนต่าง ๆ ประการสุดท้าย คือ ควรมีครูเดินสอนสำหรับเด็กพิการที่อยู่ตามบ้านในชนบท

2.2 การเข้าถึงในการทำงาน มีความหมายรวมทั้งการได้งานทำที่เหมาะสม และการปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน สถานที่การทำงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงานให้เข้ากับลักษณะความพิการประเภทต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น รวมถึงการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ และได้รับบริการเช่นเดียวกับบุคคลอื่น ๆ

2.3 การเข้าถึงในทางสังคม หมายถึงการที่คนพิการจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้อย่างเต็มที่และเสมอภาคทัดเทียมบุคคลปกติอื่น ๆ นั้น จำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบหลายประการเป็นเครื่องส่งเสริม และสนับสนุน ทั้งในด้านส่วนตัวของผู้พิการ คือ ต้องมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทางด้านร่างกาย ต้องแข็งแรงพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานหาเลี้ยงตนเองได้ มีความพร้อมทางใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ในส่วนของสังคมก็ต้องพร้อมที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการให้ได้ใช้สิทธิทัดเทียมกับบุคคลอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2.3.1 สิทธิในการเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทุกคนมีสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งและออกเสียงเลือกตั้ง ถ้ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่ในทางปฏิบัติคนพิการจะถูกละเลยสิทธิ และไม่สามารถใช้สิทธิได้ เช่น คนตาบอดไม่สามารถใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ เพราะบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นตัวอักษรธรรมดา มิใช่ตัวอักษรนูนเรียกว่า อักษรเบรลล์ที่คนตาบอดสามารถอ่านได้ คนร่างกายพิการที่ต้องใช้รถเข็นก็ประสบปัญหาในการไปใช้สิทธิลงคะแนน เพราะคูหาเลือกตั้งมักจะเล็กและแคบรถเข็นเข้าไปไม่ได้หรือสถานที่เลือกตั้งไม่สะดวก ต้องขึ้นบันได เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถือว่าไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการเข้าถึงสำหรับคนพิการในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2.3.2 สิทธิในการเข้าใช้อาคารสถานที่การก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ของสถานที่ทำการของรัฐและเอกชน โรงพยาบาล หรือสถานที่สาธารณะประโยชน์อื่น ๆ ควรจะคำนึงถึงการเข้าใช้ร่วมของคนพิการด้วย ทางขึ้นลงที่เป็นบันไดควรจะมีทางลาดหรือราวบันไดสำหรับคนพิการประตูทางเข้าออกควรจะมีความกว้างพอสมควรที่จะให้รถเข็นสำหรับคนพิการผ่านเข้าออกได้สะดวกไม่ควรใช้ประตูหมุนที่เข้าได้ทีละคน เพราะเป็นอุปสรรคต่อคนพิการทางร่างกายและคนตาบอดตามชั้นต่าง ๆ ควรมีเครื่องหมายบอกชั้นชัดเจน และควรมีอักษรเบรลล์ด้วย ลิฟท์ควรจะจัดตั้งแผงบังคับให้พอดีที่คนนั่งรถเข็นจะกดได้ รวมทั้งควรมีภาษาเบรลล์กำกับด้วย ในบางประเทศจะมีเสียงบอกเมื่อถึงชั้นต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับคนตาบอด ห้องน้ำ ห้องส้วมควรจะมีความกว้างพอที่รถเข็นสำหรับคนพิการจะเข้าไปได้ ประตูควรเป็นแบบเลื่อนเพื่อสะดวกในการเข้าออก ควรจะจัดที่จอดรถเป็นพิเศษสำหรับคนพิการด้วย การวางโทรศัพท์สาธารณะควรจะอยู่ในระดับที่คนพิการที่นั่งเก้าอี้ล้อเข็นจะสามารถใช้ได้ด้วย

2.3.3 สิทธิในการได้รับข่าวสารข้อมูล ในปัจจุบันเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันมากขึ้น ความก้าวหน้าด้านวิทยาการทำให้เกิดการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือเครื่องใช้ในการติดต่อสื่อสารสำหรับคนพิการ เช่น เครื่องโทรศัพท์สำหรับคนหูหนวกที่เปลี่ยนเสียงเป็นตัวอักษรปรากฏบนจอภาพ จะใช้ได้สำหรับคนที่มีเครื่องรับ-ส่งเท่านั้น สำหรับเมืองไทยยังไม่มีเครื่องนี้ใช้ คอมพิวเตอร์ที่มีเสียงสำหรับคนตาบอดเมื่อคนตาบอดพิมพ์ดีดสอบถามข้อมูลใด ๆ ที่ต้องการคำตอบที่ได้รับจะเป็นเสียงพูดในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรปจะมีรายการวิทยุสำหรับคนตาบอดออกอากาศทั้งวัน จะเป็นการเสนอข่าวสารเรื่องราวความเป็นไปต่าง ๆ ในสังคม ตามที่เป็นหัวข้อข่าวอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ รวมทั้งสารคดีน่ารู้ต่าง ๆ รวมทั้งยังมีหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ออกมาเป็นเบรลล์ด้วย สำหรับในประเทศไทยยังไม่มีบริการข่าวสารข้อมูลให้แก่คนพิการ เช่น คนหูหนวก ดังนั้น จึงควรจัดให้มีล่ามภาษามือประกอบรายการภาคข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่องใดช่องหนึ่งก็ได้ เพื่อให้คนหูหนวกที่ไม่รู้หนังสือได้รับทราบข่าวสารข้อมูล

ที่เป็นปัจจุบันบ้างตามโรงพยาบาลของรัฐควรมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือนักสังคมสงเคราะห์ผู้รู้ภาษามือ เพื่อจะได้ติดต่อให้บริการแก่คนหูหนวกได้ เพราะคนหูหนวกจะมีปัญหามากในเรื่องไปของรับการศึกษาพยาบาลจากโรงพยาบาลของรับแล้วไม่สามารถติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกันได้ ไม่สามารถบอกอาการเจ็บป่วยให้แพทย์เข้าใจได้

สรุป ประเภทของการเข้าถึงสิทธิ หมายถึง การเข้าถึงสิทธิในด้านการศึกษา การเข้าถึงสิทธิการทำงาน การเข้าถึงสิทธิในด้านสังคม

3. ลักษณะของการเข้าถึงการบริการ

อุบลพันธ์ วัฒนา (2547 : 15) ได้จำแนกคุณลักษณะของการเข้าถึงการบริการไว้ 5 ประการ ดังนี้

3.1 ความสามารถในการใช้จ่ายสำหรับค่าบริการ (Affordability) และความพึงพอใจในการจ่ายเงินสำหรับบริการ

3.2 ความพอเพียงของการบริการ (Availability) วัดโดยขีดความสามารถที่ผู้ให้บริการสามารถจัดให้บริการทรัพยากรที่จำเป็นได้

3.3 การเข้าถึงแหล่งบริการ (Accessibility) กล่าวถึงความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่ในการให้บริการ สถานที่ให้บริการ

3.4 ความสะดวกและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานบริการ (Accommodation) ได้แก่ ระยะเวลาในการให้บริการ มีวิธีการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ที่สะดวกรวดเร็วและผู้ใช้บริการสามารถได้รับการดูแลอย่างรวดเร็วภายในเวลาที่กำหนด

4. ปัญหาการเข้าถึงสิทธิ

วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ (ม.ป.ป. : 34) กล่าวถึงปัญหาของคนพิการ ดังนี้

4.1 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก จากสภาพความพิการของตนเองคนพิการไม่สามารถใช้ยานพาหนะ ขนส่งสาธารณะได้หรือใช้ได้แต่ไม่ได้รับความสะดวก เนื่องจากยานพาหนะเหล่านั้นไม่ได้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ทำให้คนพิการไม่มีสิทธิเสรีภาพในการเดินทางเหมือนกับบุคคลอื่นและทำให้คนพิการเดินทางไปรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ หรือเดินทางไปทำงานไม่ได้

4.2 คนพิการไม่สามารถเดินทางโดยวิธีอื่นได้ หรือทำได้แต่ต้องพบกับความลำบาก เช่น ในกรณีของคนพิการแขนขา และลำตัวจะใช้รถจักรยานยนต์ดัดแปลงในท้องถนนก็ไม่ได้ เพราะรถจักรยานยนต์ดัดแปลงนั้นไม่ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนรถ คนพิการที่ใช้รถเข็นสำหรับคนพิการก็ไม่อาจเดินทางไปไหนมาไหนได้ เพราะทางเดินเท้าไม่มีทางลาด ส่วนในการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ถึงแม้จะมีระเบียบให้ออกใบขับขี่ได้ แต่คนพิการมักจะไม่ได้รับใบขับขี่

ในกรณีของคนหูหนวก คนหูหนวกไม่มีสิทธิที่จะได้รับใบขับขี่จึงใช้จักรยานยนต์หรือรถยนต์หรือรถยนต์หรือรถยนต์ส่วนตัวไม่ได้ ในกรณีของคนตาบอด สุนัขนำทางสำหรับคนตาบอดห้ามนำขึ้นขนส่งสาธารณะทางบกห้ามเข้าโรงแรมและภัตตาคาร ส่วนคนตาบอดที่ใช้ไม้เท้าไม่ได้รับความสะดวก เนื่องจากถนนหนทางต่าง ๆ มักจะมีการเปิดฝาท่อระบายน้ำไว้ หรือตามทางข้ามถนนไม่มีสัญญาณเสียง เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมทำให้คนพิการไม่มีสิทธิเสรีภาพในการเดินทางเหมือนกับบุคคลทั่วไป หรือไม่อาจเดินทางไปรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ หรือเดินทางไปทำงานได้ หรือถ้าไปได้แต่ไม่ได้รับความสะดวก

4.3 ความรู้ความเข้าใจของคนพิการซึ่งบางคนไม่มีความรู้ในการเข้าถึงแหล่งบริการ สิทธิสวัสดิการ และกฎระเบียบต่างๆ บางคนไม่เห็นประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนหรือของการมีบัตรประจำตัวคนพิการ ทุกวันนี้คนพิการที่จำเป็นต้องขึ้นทะเบียนหรือมีบัตรประจำตัวคนพิการก็แต่เฉพาะคนพิการที่ต้องการกู้ยืมเงินจากกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเท่านั้น เมื่อคนพิการไม่เห็นประโยชน์ของการขึ้นทะเบียน หรือของการมีบัตรประจำตัวคนพิการ ผนวกกับการขึ้นทะเบียน หรือการออกบัตรประจำตัวคนพิการมีความยุ่งยากลำบากเสียเวลาและค่าใช้จ่าย จึงทำให้คนพิการจำนวนมากที่ไม่ยอมมาขึ้นทะเบียนคนพิการ หรือออกบัตรประจำตัวคนพิการทั้งๆ ที่ได้ทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องราวดังกล่าว การที่คนพิการมาขึ้นทะเบียนคนพิการ หรือออกบัตรประจำตัวคนพิการจำนวนน้อย ย่อมมีผลกระทบต่อการวางแผนงานในการให้การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านต่างๆ และทำให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้เพื่อใช้ในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการต่าง ๆ ได้น้อย ด้วยเหตุนี้ในปีหนึ่งๆ ยังมีคนพิการจำนวนมากที่ไม่อาจได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยเฉพาะในด้านการศึกษาและการฝึกอาชีพ

4.4 คนพิการมีเจตคติต่อตนเองไปในทางลบ โดยเชื่อว่าความพิการทำให้ตนเองไม่สามารถทำอะไรได้ เชื่อว่าความพิการเป็นปมด้อย เป็นเรื่องน่าอับอาย เป็นเรื่องที่คนอื่นจะดูถูกดูแคลนได้ เจตคติในทางลบนี้เอง มีผลทำให้คนพิการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้คนพิการไม่ต้องการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในทุกด้าน ทำให้คนพิการขาดความกระตือรือร้นในการรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในด้านต่าง ๆ ทำให้การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร

4.5 ปัญหาครอบครัวการมีชีวิตคู่หรือครอบครัวของคนพิการ ปัญหาการมีชีวิตคู่หรือครอบครัวของคนพิการสามารถแยกออกเป็นปัญหาย่อยๆได้ดังต่อไปนี้ คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ของสมาชิกความอบอุ่นในครอบครัวปัญหาครอบครัวขาดผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ที่สมาชิกของครอบครัวจะไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำ ปัญหาความยากจนของครอบครัวคนพิการทำให้ครอบครัวไม่อาจแบกภาระเลี้ยงดูคนพิการได้ ทำให้ต้องขายคนพิการให้แก่บุคคลอื่น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

หรือใช้คนพิการไปขอทาน หรือทอดทิ้งคนพิการให้เร่ร่อนช่วยเหลือตนเองโดยลำพัง ส่วนครอบครัวที่ต้องการให้คนพิการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยเฉพาะครอบครัวในชนบท ก็ไม่มีเงินที่จะเป็นค่าใช้จ่ายในการนำคนพิการไปรับบริการ ณ สถานที่ให้บริการ ซึ่งมักอยู่ห่างไกลจากที่อยู่ของตน หรือไม่มีเงินสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ในกรณีที่ไม่อาจรับการฟื้นฟูสมรรถภาพจากสถานที่ที่จัดไว้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะต้องไปรับการฟื้นฟูสมรรถภาพจากสถาบันที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป เช่น ไปเรียนร่วม หรือไปฝึกอาชีพร่วมกับบุคคลทั่วไปในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย หรือศูนย์พัฒนาอาชีพที่มีไว้สำหรับบุคคลทั่วไป อันมีผลทำให้คนพิการจากครอบครัวที่ยากจนไม่มีโอกาสที่ได้รับการฟื้นฟูไม่ว่าทางการแพทย์ การศึกษา หรืออาชีพครอบครัวของคนพิการมีเจตคติต่อคนพิการไปในทางลบโดยเชื่อว่า คนพิการเป็นผลของบาปกรรมทำให้ครอบครัวได้รับความอับอาย คนพิการทำอะไรไม่ได้เป็นภาระอันหนักยิ่งของครอบครัวที่ต้องให้การดูแลช่วยเหลือ การให้คนพิการทำงานไม่ว่าจะทำงานบ้านหรืองานนอกบ้านเป็นเรื่องการสร้างเวรกรรม ไม่ควรทำ และเชื่อว่าคนพิการเป็นคนดีทำชั่วไม่เป็น เจตคติในทางลบนี้เอง ทำให้ คนพิการถูกเก็บตัวเองไว้แต่ในบ้าน ครอบครัวไม่ยอมให้คนพิการไปรับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในด้านต่าง ๆ คนพิการไม่ได้รับการฝึกฝนจากครอบครัวให้รู้จักช่วยเหลือตนเอง ให้รู้จักทำงานบ้าน ให้มีอุปนิสัยรักการทำงาน ให้มีศีลธรรม จริยธรรม แต่ได้รับการฝึกฝนให้รอแต่รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น สำหรับครอบครัวที่ยากจนจากคนพิการมักถูกขายให้แก่แก๊งขอทานนำไปใช้เป็นเครื่องมือหากิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวิมล วิมลกาญจนา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลการใช้สิทธิประโยชน์ด้านอาชีพตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 พบว่า ปัญหาที่คนพิการทั้ง 3 กลุ่ม ประสบมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ปัญหาเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้มีพอใช้จ่ายไม่มีเงินทุนประกอบอาชีพ รองลงมา คือ ปัญหาทางสังคม ได้แก่ การไม่ยอมรับความสามารถของคนพิการของคนในสังคม เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านคนพิการ นายจ้างที่จ้างคนพิการเข้าทำงาน รวมถึงระบบสาธารณูปการ สาธารณูปโภค ระบบขนส่งไม่เอื้อให้คนพิการได้ใช้ประโยชน์เท่าใดนัก ส่วนระดับความพึงพอใจของคนพิการต่อบริการด้านอาชีพนั้น คนพิการกลุ่มที่ 1 รู้สึกค่อนข้างไม่พอใจบริการการตรวจสอบความพิการร่วมกับแพทย์ การจัดหางานให้ทำ และการกู้ยืมเงินประกอบอาชีพ คนพิการกลุ่มที่ 2 รู้สึกค่อนไปทางไม่พอใจบริการการตรวจสอบความถนัด คำแนะนำในการประกอบอาชีพ คำแนะนำในการฝึกอาชีพ การจัดหางานให้ทำ และคนพิการกลุ่มที่ 3 มีความรู้สึกค่อนไปทางไม่พอใจบริการการตรวจสอบความถนัด การฝึกอาชีพ และการฝึกปฏิบัติ จากการศึกษามีข้อเสนอแนะในการประกอบอาชีพ ควรปรับปรุงการให้บริการทางอาชีพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมเรื่องอาชีพและการมีงานทำให้มีการจัดตั้งและหาตลาดในการจำหน่ายสินค้าและบริการของคนพิการ กระตุ้นให้นายจ้างมีความรับผิดชอบต่อสังคม กระตุ้นให้องค์กรต่าง ๆ เข้ามาดำเนินการจ้างคนพิการให้มากขึ้น ส่งเสริมและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านคนพิการในเชิงรุก ปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการให้บริการของหน่วยงานที่มีอยู่

ระภีภัทร์ วงษ์ภักดี (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง สิทธิและโอกาสในการประกอบอาชีพของคนพิการ : ศึกษากรณีผู้พิการทางการมองเห็น ผลการศึกษา พบว่าผู้คนพิการทางการมองเห็นยังถูกกีดกันไม่ได้รับโอกาสเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้อย่างเต็มที่ และถูกกีดกันเรื่องการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ซึ่งมีความขัดแย้งกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการของประเทศไทยหลายฉบับที่ได้ให้สิทธิคนพิการในหลายด้าน การเลือกอาชีพของผู้พิการทางการมองเห็นแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ อาชีพอิสระ อาชีพลูกจ้างในหน่วยงาน และอาชีพครู โดยผู้พิการทางการมองเห็นที่ประกอบอาชีพอิสระ เนื่องจากต้องการที่จะพึ่งตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานที่ต้องอาศัยแรงงานและความสามารถใน การเคลื่อนไหวมากกว่าทุนทรัพย์ ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจซึ่งรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย อีกทั้งสังคมยังไม่ยอมรับ รังเกียจ รังแก และมีทัศนคติที่ไม่ดีกับผู้พิการทางการมองเห็นอยู่มาก ส่วนด้านการฝึกอาชีพนั้นยังมีทางเลือกน้อย ทำให้ประกอบอาชีพได้เพียงบางอย่าง

วารี ปัญจะผลินกุล (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการเข้าถึง(Access) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ : ศึกษาเฉพาะกรณีของสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตของคนพิการอันดับแรก คือ ปัญหาด้านข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ คนพิการไม่ได้รับการแนะนำปรึกษาในการให้ข้อมูลเรื่องบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และปัญหาของตัวคนพิการในการสื่อสารกับคนปกติ เนื่องจากคนพิการส่วนใหญ่จำได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาและไม่ได้เรียน รวมถึงคนพิการไม่สามารถสื่อสารให้คนปกติเข้าใจได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะคนหูหนวกจะพบปัญหาในการสื่อสาร และด้านข้อมูลข่าวสารมากกว่าคนพิการประเภทอื่น ๆ ปัญหาอันดับสอง คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ได้แก่ การไม่สะดวกในการเดินทางมารับบริการ คนพิการส่วนมากไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทางออกนอกบ้าน เพราะบริการสาธารณะต่าง ๆ ยังไม่อำนวยให้คนพิการสามารถเดินทางได้ด้วยตนเอง และปัญหาที่สาม ปัญหาด้านบริการฟื้นฟูสมรรถ และต้องการได้รับบริการทางสังคม ภายหลังการจดทะเบียนและได้เสนอแนะว่าควรมุ่งเน้นในทุกด้าน กล่าวคือ ด้านกฎหมายและนโยบาย ควรมีการประเมินผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพ

คนพิการ และควรมีการสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทยให้สังคมทั่วไป และควรสนับสนุนในเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการให้มากขึ้น ด้านบริการ หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่และบทบาทในการจัดบริการให้คนพิการจำเป็นต้องตระหนักและให้ความสำคัญด้านการแนะนำศึกษาในการใช้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ 4 แนวทางเพื่อประโยชน์ต่อการส่งต่อคนพิการไปรับบริการในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเหมาะสม และควรมีการประชาสัมพันธ์ และควรมีการลดขั้นตอนในการบริการเพื่อส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้น

เพ็ญภัค ยาหยี (2548 : บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 : ศึกษากรณีนิคมโนนสมบูรณ์ จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า คนพิการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เป็นคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว สาเหตุจากโรคเรื้อน อายุระหว่าง 61-70 ปี สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ความรู้ต่อคนพิการต่อพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและสิทธิตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มประชาการมีความรู้ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มประชากรที่ศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางการแพทย์มากที่สุดและความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางการประกอบอาชีพกลุ่มประชากรมีความรู้น้อยที่สุด ส่วนปัญหาการเข้าถึงสิทธิตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ในภาพรวม พบว่า กลุ่มประชากรที่ศึกษามีปัญหาเข้าถึงในระดับกลาง โดยปัญหาการเข้าถึงบริการทางการประกอบอาชีพมีปัญหาในระดับมาก และปัญหาการเข้าถึงบริการทางสังคมมีปัญหาในระดับกลาง ส่วนการศึกษาการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่าเพศและสถานภาพที่แตกต่างมีปัญหาการเข้าถึงบริการการศึกษาแตกต่างกัน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันก็มีปัญหาการเข้าถึงบริการทางการแพทย์แตกต่างกันด้วย

ศรัณยา เชื้อหอม (2548 : บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่อง ความต้องการของคนพิการในการเข้าถึงบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) พบว่า กลุ่มคนพิการที่ศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี สถานภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหว และพิการภายหลัง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระ เป็นการค้าขายตามสถานที่สาธารณะ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ในด้านการเข้าถึงบริการธนาคารคนพิการสามารถเข้าถึงบริการได้น้อย และไม่สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกเมื่อมาติดต่อกับธนาคาร ในด้านปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการธนาคารของคนพิการ พบว่า คนพิการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยคนพิการเองพยายามปรับตัวให้เข้ากับบริการต่าง ๆ ที่ธนาคารมีอยู่ ในส่วนปัญหาภาครัฐคนพิการส่วนใหญ่มีปัญหาต่อบริการภาครัฐในระดับกลาง ในด้าน

ความต้องการคนพิการมีความต้องการให้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและปรับปรุงบริการที่มีอยู่ให้ตอบสนองตรงกับประเภทความพิการของตน แบ่งได้เป็น ในส่วนบริการธนาคาร เช่น การจัดตู้เอทีเอ็ม ที่มีเสียงพูด ตู้เอทีเอ็มที่เตี้ยพอให้รถเข็นเข้าไปได้ ในส่วนของภาครัฐ เช่น ให้ภาครัฐสนับสนุนและมีมาตรการที่ให้ทุกภาคส่วนเล็งเห็นความสำคัญและให้คนพิการได้รับสิทธิเช่นเดียวกับคนปกติในสังคม จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า อายุ การศึกษา รายได้ ประเภทความพิการ และลักษณะการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ผลต่อการเข้าถึงบริการบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์

ศิริลักษณ์ มาปง (2551 : บทคัดย่อ) การเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ : ศึกษาเฉพาะศูนย์บริการจดทะเบียนคนพิการแบบเบ็ดเสร็จโรงพยาบาลสระบุรี ผลการศึกษามีดังนี้ กลุ่มคนพิการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี สถานภาพสมรสโสดจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,736 บาท ประเภทความพิการที่พบ คือ พิการทางกาย ภาพรวมการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างเข้าถึงบริการทางสังคมด้านการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกมาก ภาพรวมปัญหาอุปสรรคของคนพิการอยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็นการมีปัญหาจากตนเองเกี่ยวกับการไม่มีค่าพาหนะในการเดินทางไปใช้บริการมากกว่าปัญหาครอบครัว ส่วนภาพรวมความต้องการบริการภาครัฐ/เอกชนอยู่ในระดับมาก ในประเด็นกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานบริการ และการจัดสวัสดิการต่าง ๆ เกี่ยวกับคนพิการมากขึ้น ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพกับข้อมูลทั่วไป พบว่า อาชีพ รายได้ ประเภทความพิการที่แตกต่างกัน มีการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพแตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประเภทความพิการที่แตกต่างกันมีปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพแตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกันมีความต้องการบริการทางภาครัฐ/เอกชนด้านการจัดสวัสดิการต่าง ๆ แตกต่างกัน ระดับการศึกษา อาชีพรายได้ ประเภทความพิการที่แตกต่างกันมีความต้องการบริการทางภาครัฐ/เอกชนที่แตกต่างกัน และสถานภาพที่แตกต่างกันมีความต้องการบริการทางภาครัฐ/เอกชนด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารความรู้ที่แตกต่างกัน

พิทักษ์ ศิริวงศ์ (2552 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวของคนพิการ ทางการเคลื่อนไหวในสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวเป็นเพียงข้อจำกัดทางร่างกายไม่ได้มีความรู้สึกว่าความพิการเป็นปมด้อยหรือเป็นสิ่งที่เป็นสิ่งที่แปลกแยกจากคนปกติในสังคม แต่คนพิการมีความสามารถตามศักยภาพของตน แต่ด้วยข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหว จึงทำให้คนพิการมีการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือที่แตกต่างกันไป

แต้มพงศ์ ศรีทอง (2554 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตาตามมาตรา 20 พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตา อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างกับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสวัสดิการสังคม แตกต่างกัน

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการศึกษาครั้งนี้ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาความพิการทางการการเคลื่อนไหวและทางการมองเห็น ซึ่งการใช้สิทธิของคนพิการเหล่านี้ต้องการใช้สิทธิในการรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนทางการแพทย์ สิทธิทางการศึกษา สิทธิด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สิทธิสวัสดิการสังคม สิทธิในการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและการมีงานทำ อันเนื่องมาจากสภาพความพิการของตนเอง อีกทั้งสังคมยังไม่ยอมรับ และมีทัศนคติที่ไม่ดีกับผู้พิการอยู่มาก ส่วนด้านการฝึกอาชีพนั้นยังมีทางเลือกน้อย ทำให้ประกอบอาชีพได้เพียงบางอย่าง ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และขาดการสนับสนุนของครอบครัว ชุมชน และสังคม ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านความรู้ ความเข้าใจ การเข้าถึงบริการด้านข่าวสารข้อมูล ประกอบกับปัญหาการไม่จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสิทธิของคนพิการในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนพิการประเภททางกายการเคลื่อนไหวที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 675 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554)

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คนพิการประเภททางการเคลื่อนไหวที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยดูจากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 51 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities.** P.25) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 244 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ปรากฏรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 2 แจกแจงจำนวนประชากรแต่ละตำบล

ตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ตลาด	46	17
วัดใหม่	29	10

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 2 (ต่อ)

ตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
คลองนารายณ์	49	18
เกาะขวาง	99	36
คมบาง	44	16
ท่าช้าง	128	46
จันทนิมิต	63	23
บางกะจะ	53	19
แสลง	69	25
หนองบัว	52	19
พลับพลา	43	15
รวม	675	244

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ลักษณะความพิการ และการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check-List) และเติมข้อความ (Open-Ended) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 32 ข้อ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มีคำตอบให้เลือก คือ ได้รับมาก ได้รับปานกลาง ได้รับน้อย ไม่แน่ใจ และไม่ได้รับ ซึ่งเกณฑ์ในการกำหนดคะแนนในแต่ละข้อดังนี้

ได้รับมาก	หมายถึง	5	คะแนน
ได้รับปานกลาง	หมายถึง	4	คะแนน
ได้รับน้อย	หมายถึง	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	3	คะแนน
ไม่ได้รับ	หมายถึง	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมินระดับการเข้าถึง พิจารณาจากการค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม โดยกำหนดระดับการเข้าถึง (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2551 : 200) ดังนี้

ระดับการเข้าถึง

มีการเข้าถึงระดับมาก	คือ	ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 - 5.00
มีการเข้าถึงระดับปานกลาง	คือ	ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 - 3.51
มีการเข้าถึงระดับน้อย	คือ	ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 - 2.70

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับงานคนพิการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม โดยผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

2.3 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อตามภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเขาคิชฌกูฏ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1990 : 202 - 204) ปรากฏผลได้ค่าเท่ากับ .80

2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข และผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นจนสมบูรณ์แล้ว ไปใช้ในการเก็บข้อมูลตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่ 11 ตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่สามารถตอบคำถามได้และเข้าใจคำถามตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ถ้าไม่สามารถอ่านหรือเขียนเองได้ ผู้วิจัยจะอ่านข้อคำถามให้ฟังทีละข้อ

3. บางครั้งผู้วิจัยอาจทำการสัมภาษณ์ญาติ ผู้ดูแลหรือผู้ปกครองของคนพิการทางการเคลื่อนไหวควบคู่ไปด้วย รวมทั้งผู้ที่มีบทบาทหรือหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานคนพิการ

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดนนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกลงในโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล และโอกาสการเข้าถึงสิทธิ ใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าความถี่และนำมาสรุปเป็นค่าร้อยละ

2. การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test และจำแนกตาม อายุ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การศึกษาลักษณะความพิการ และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ วิเคราะห์ความแตกต่างด้วย F-test ในกรณีที่พบความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีเชฟเฟ่ (Scheffe Analsis)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ใช้วัดทิศทางและระดับของความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรสองตัว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 ซึ่งเครื่องหมาย - หรือ + จะบอกทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ถ้าเป็นลบ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทางตรงข้าม คือ เมื่อตัวแปรหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นอีกตัวแปรหนึ่งก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนระดับความสัมพันธ์ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 1 ไม่ว่าจะ - หรือ + แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ถ้ามีค่าเท่ากับ 0 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงต่อกันเลย เนื่องจากขนาดของความสัมพันธ์ที่วิเคราะห์ได้มีหลายระดับ ในการตีความจงต้องใช้คำบรรยายเพื่อสื่อความหมายให้ตรงกับ คำอธิบายระดับความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็น เดวิด (สุทธิชัย ณ สุวรรณ. 2547 : 64 ; อ้างอิงจาก Davis. 1985. **Human Behavior at Work.** P.101) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ความหมาย
.50 - .70	มีความสัมพันธ์สูงมาก
.10 - .49	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
.01 - .09	แทบจะไม่มีความสัมพันธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD.) เป็นต้น

2. สถิติเชิงอนุมาน หรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้ทดสอบสมมติฐานหาความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test, F-test, เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติแจกแจงแบบที (t-test)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจงแบบเอฟ (F-test)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และสรุปเป็นค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และโอกาสการเข้าถึงสิทธิ เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยค่า t-test, F-test และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิ วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกเป็นรายด้าน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n=244)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	157	64.34
หญิง	87	35.66
2. อายุ		
ต่ำกว่า 29 ปี	26	10.65
30 - 60 ปี	155	63.53
61 ขึ้นไป	63	25.82
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้เรียน	101	41.40
ประถมศึกษา	67	27.46
มัธยมศึกษาหรืออาชีวะหรือเทียบเท่า	57	23.36
ปวส.หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10	4.10
ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี	9	3.68
4. ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหว		
อัมพาตครึ่งซีก	24	9.83
อัมพาตครึ่งท่อน	25	10.25
แขนหรือขา ขาด 1 ข้าง	50	20.50
แขนหรือขา ขาด 2 ข้าง	64	26.22
อัมพาตทั้งตัว	40	16.40

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n=244)	ร้อยละ (100.00)
กล้ามเนื้อแขน ขา เกร็งกระตุก	24	9.83
โปลิโอ	17	6.97
5. อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน		
ไม่มีหรือไม่ใช้	70	28.68
มี	174	71.32
ไม้เท้าหรือไม้ค้ำยัน	78	31.97
แขนหรือขาเทียม	30	12.29
รถเข็น	32	13.12
เครื่องช่วยเดินหรือเก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้	16	6.56
เครื่องช่วยยกหรือเคลื่อนย้าย	18	7.38

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 244 คน จำแนกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยมากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย ร้อยละ 64.34 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 35.66

ด้านอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง มีอายุตั้งแต่ 30 - 60 ปี ร้อยละ 63.53 รองลงมามีอายุ 61 ปีขึ้นไป ร้อยละ 25.82 และมีอายุต่ำกว่า 29 ปี ร้อยละ 10.65 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษาคนพิการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างน้อยกว่าครึ่งไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 41.40 รองมาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 27.45 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวะหรือเทียบเท่า ร้อยละ 23.36 จบการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 4.10 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 3.68 ตามลำดับ

ด้านลักษณะความพิการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แขนหรือขา ขาด 2 ข้าง ร้อยละ 26.22 รองมาแขนหรือขา ขาด 1 ข้าง ร้อยละ 20.50 อัมพาตทั้งตัว ร้อยละ 16.40 อัมพาตครึ่งท่อน ร้อยละ 10.25 อัมพาตครึ่งซีกและกล้ามเนื้อแขน ขา เกร็งกระตุก ร้อยละ 9.83 และโปลิโอ ร้อยละ 6.97

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ด้านอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งมีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ ร้อยละ 71.32 และไม่มีหรือไม่ใช้อุปกรณ์หรือเครื่องช่วย

คนพิการ ร้อยละ 28.68 โดยจำแนกเป็น ไม้เท้าหรือไม้ค้ำยัน ร้อยละ 31.97 รองลงมารถเข็น ร้อยละ 13.12 แขนหรือขาเทียม ร้อยละ 12.29 เครื่องช่วยยกหรือเคลื่อนย้ายและอื่นๆ ร้อยละ 7.38 และเครื่องช่วยเดินหรือเก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้ ร้อยละ 6.56 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์

สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้พิการได้รับบริการทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	4.32	.92	มาก	1
2. ผู้พิการได้รับการตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่น	4.09	1.14	มาก	2
3. ผู้พิการได้รับการบริการอุปกรณ์เทียมอุปกรณ์เสริม	3.84	1.45	มาก	3
รวม	2.01	.80	น้อย	

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับบริการทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ($\overline{X}$ = 4.32) รองลงมา คือ ผู้พิการได้รับการตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่น ($\overline{X}$ = 4.09) และผู้พิการได้รับการบริการอุปกรณ์เทียมอุปกรณ์เสริม ($\overline{X}$ =3.84) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการศึกษา

สิทธิในการได้รับการศึกษา	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้พิการได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต	4.26	1.01	มาก	2
2. ผู้พิการได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.35	.81	มาก	1
3. ผู้พิการได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและมีการประกันคุณภาพการศึกษา	2.20	1.12	น้อย	3
รวม	2.80	.57	ปานกลาง	

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการศึกษา พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.35) รองลงมาคือ ผู้พิการได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต ($\overline{X}$ = 4.26) และผู้พิการได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและมีการประกันคุณภาพการศึกษา ($\overline{X}$ = 2.20) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ

สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้พิการได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	2.05	.89	น้อย	1
2. ผู้พิการได้รับการคุ้มครองแรงงานและมาตรการเพื่อการมีงานทำ	1.99	.80	น้อย	3
3. ผู้พิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพการให้บริการที่มีมาตรฐาน	2.00	.82	น้อย	2
รวม	2.01	.80	น้อย	

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X} = 2.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ($\overline{X} = 2.05$) รองลงมาคือ ผู้พิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน ($\overline{X} = 2.00$) และผู้พิการได้รับการคุ้มครองแรงงานและมาตรการเพื่อการมีงานทำ ($\overline{X} = 1.99$) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้พิการได้รับความเท่าเทียมเหมือนบุคคลทั่วไปในสังคม	2.14	.93	น้อย	3
2. ผู้พิการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่	2.38	1.19	น้อย	1
3. ผู้พิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆที่จำเป็น	2.38	1.19	น้อย	2
รวม	2.29	.88	น้อย	

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่ และผู้พิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็น ($\overline{X}$ = 2.38) รองลงมาคือ ผู้พิการได้รับความเท่าเทียมเหมือนบุคคลทั่วไปในสังคม ($\overline{X}$ = 2.14) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย

สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้พิการได้รับการให้ความรู้ทางกฎหมาย	2.04	.80	น้อย	3
2. ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต	2.11	.10	น้อย	2
3. ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย	3.82	.80	มาก	1
รวม	2.86	.57	ปานกลาง	

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X} = 2.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย ($\overline{X} = 3.82$) รองลงมาคือ ผู้พิการได้รับการให้ความรู้ทางกฎหมาย ($\overline{X} =$ 2.11) และผู้พิการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ($\overline{X} = 2.04$) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร

สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้พิการได้รับบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ	3.49	1.12	ปานกลาง	2
2. ผู้พิการได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร	3.64	1.04	มาก	1
3. ผู้พิการได้รับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะเรื่อง สิทธิของคนพิการ	3.43	1.08	ปานกลาง	3
รวม	3.52	.76	มาก	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร ($\overline{X}$ = 3.64) รองลงมา คือ ผู้พิการได้รับบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ ($\overline{X}$ = 3.49) และผู้พิการได้รับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะเรื่องสิทธิของคนพิการ ($\overline{X}$ = 3.43) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ

สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	อันดับ	ระดับ
ผู้พิการได้รับบริการล่ามภาษามือในการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือฝึกอบรม	2.37	1.05	1	น้อย
รวม	2.37	1.05		น้อย

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ พบว่า มีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ ผู้พิการได้รับบริการล่ามภาษามือในการเข้าร่วมประชุม สัมมนาหรือฝึกอบรม ($\overline{X}$ = 2.37)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง

สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้พิการได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมสำหรับอุปกรณ์เสริมหรือเครื่องช่วยความพิการ	2.41	1.02	น้อย	3
2. ผู้พิการสามารถนำอุปกรณ์เสริมหรือเครื่องช่วยความพิการ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง	2.41	1.02	น้อย	2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 (ต่อ)

สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
3. ผู้พิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการนำทางอันเป็นสาธารณะ	2.52	1.17	น้อย	1
รวม	2.44	.78	น้อย	

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X} = 2.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการนำทางอันเป็นสาธารณะ ($\overline{X} = 2.52$) รองลงมาคือ ผู้พิการได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมสำหรับอุปกรณ์เสริมหรือเครื่องช่วยความพิการ และผู้พิการสามารถนำอุปกรณ์เสริมหรือเครื่องช่วยความพิการ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง ($\overline{X} = 2.41$) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเป็นประจำทุกเดือน	4.14	1.29	มาก	1
2. ผู้พิการสามารถได้รับเบี้ยยังชีพได้ตามความจำเป็น	4.14	1.18	มาก	2
รวม	4.14	1.05	มาก	

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับมาก ($\overline{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเป็นประจำทุกเดือน และผู้พิการสามารถได้รับเบี้ยยังชีพได้ตามความจำเป็น ($\overline{X} = 4.14$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้พิการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับความพิการของผู้พิการ	4.12	.80	มาก	1
2. ผู้พิการได้รับการบริการในการมีผู้ช่วยคนพิการตามความจำเป็น	4.08	.78	มาก	2
3. ผู้พิการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น	4.05	.68	มาก	3
รวม	4.08	.71	มาก	

จากตาราง13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับมาก ($\overline{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับความพิการของผู้พิการ ($\overline{X} = 4.12$) รองลงมา คือ ผู้พิการได้รับการบริการในการมีผู้ช่วยคนพิการตามความจำเป็น ($\overline{X} = 4.08$) และผู้พิการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ($\overline{X} = 4.05$) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้พิการได้รับการจัดหาครอบครัวอุปการะ	1.98	.47	น้อย	3
2. ผู้พิการได้รับการส่งเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์	2.02	.42	น้อย	2
3. ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินหรือสิ่งของ	2.36	.96	น้อย	1
รวม	2.12	.48	น้อย	

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินหรือสิ่งของ ($\overline{X}$ = 2.36) รองลงมา คือ ผู้พิการได้รับการส่งเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์ ($\overline{X}$ = 2.02) และผู้พิการได้รับการจัดหาครอบครัวอุปการะ ($\overline{X}$ = 1.98)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี

สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้พิการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้	4.63	.98	มาก	1
2. ผู้พิการได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้	4.63	.98	มาก	2
รวม	4.63	.90	มาก	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ ผู้พิการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ และผู้พิการได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้ ($\overline{X}$ = 4.63)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม

การเข้าถึง	ระดับการเข้าถึงสิทธิ			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์	4.08	1.01	มาก	3
2. สิทธิในการได้รับการศึกษา	2.80	.57	ปานกลาง	8
3. สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ	2.01	.80	น้อย	12
4. สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม	2.29	.88	น้อย	11
5. สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย	2.86	.57	ปานกลาง	7
6. สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร	3.52	.76	มาก	5
7. สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ	2.37	1.05	น้อย	10
8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง	2.44	.78	น้อย	9
9. สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ	4.14	1.05	มาก	2
10. สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย	4.08	.71	มาก	4
11. สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย	2.12	.48	น้อย	6
12. สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี	4.63	.90	มาก	1
รวม	3.11	.41	ปานกลาง	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สิทธิทั้ง 12 ด้าน พบว่า โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรกที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ($\overline{X}$ = 4.63) รองลงมา สิทธิได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ($\overline{X}$ = 4.14) และสิทธิได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ ($\overline{X}$ = 4.08) ส่วน 3 ลำดับสุดท้ายที่มีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ ($\overline{X}$ = 2.37) รองลงมา คือ สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ($\overline{X}$ = 2.29) และลำดับสุดท้าย คือ สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ ($\overline{X}$ = 2.01)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และโอกาสการเข้าถึงสิทธิ

สมมติฐานที่ 1 คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และการศึกษาแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\overline{X}$	S.D.	t	p
ชาย	157	3.23	.39	6.43	.00*
หญิง	87	2.90	.34		

*p $\leq$ .05

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า การเข้าถึงสิทธิมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีการเข้าถึงสิทธิมากกว่าเพศหญิง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 18 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\overline{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 29 ปี	26	2.65	.38
30 - 60 ปี	155	3.17	.41
61 ปีขึ้นไป	63	3.15	.27

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามอายุ พบว่า คนพิการที่มีอายุแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของกลุ่มที่แตกต่างกัน จึงมีผลทำให้ระดับการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน ดังปรากฏในตารางที่ 19

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	6.20	3.10	21.39	.00*
ภายในกลุ่ม	241	34.95	.15		
รวม	243	41.16			

*p < .05

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

การเข้าถึงสิทธิโดยรวม / $\overline{X}$		ต่ำกว่า 29 ปี ($\overline{X}$ = 2.65)	30 - 60 ปี ($\overline{X}$ = 3.17)	61 ปีขึ้นไป ($\overline{X}$ = 3.15)
ต่ำกว่า 29 ปี	2.65	-	.52*	.50*
30 - 60 ปี	3.17		-	.52*
61 ปีขึ้นไป	3.15			-

*p $\leq$ .05

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า มีการเข้าถึงสิทธิจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ คนพิการที่มีอายุ 30 - 60 ปี กับ คนพิการที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป มีการเข้าถึงสิทธิ มากกว่าคนพิการที่มีอายุต่ำกว่า 29 ปี และ คนพิการที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป มีการเข้าถึงสิทธิมากกว่าคนพิการที่มีอายุ 30 - 60 ปี

ตาราง 21 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	n	$\overline{X}$	S.D.
ไม่ได้เรียน	101	3.05	.40
ประถมศึกษา	67	3.19	.42
มัธยมศึกษา หรือ อาชีวะ หรือเทียบเท่า	57	3.08	.39
ปวส. หรือ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	10	3.45	.37
ปริญญาตรี หรือ สูงกว่าปริญญาตรี	9	3.07	.37

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า คนพิการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของกลุ่มที่แตกต่างกัน จึงมีผลทำให้ระดับการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p.
ระหว่างกลุ่ม	4	2.01	.50	3.07	.02*
ภายในกลุ่ม	239	39.14	.16		
รวม	243	41.16			

*p < .05

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามการศึกษา พบว่า คนพิการที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการเชฟเฟ่

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่

การเข้าถึงสิทธิโดยรวม/	$\overline{X}$	ไม่ได้เรียน ($\overline{X}$ = 3.05)	ประถมศึกษา ($\overline{X}$ = 3.19)	มัธยมศึกษาหรืออาชีวะหรือเทียบเท่า ($\overline{X}$ = 2.08)	ปวส.หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า ($\overline{X}$ = 3.45)	ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ($\overline{X}$ = 3.07)
ไม่ได้เรียน	3.05	-	.14*	.03	.40*	.02
ประถมศึกษา	3.19		-	.10	.26	.11
มัธยมศึกษาหรืออาชีวะหรือเทียบเท่า	2.08			-	.36*	.00
ปวส.หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.45				-	.37*
ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี	3.07					-

*p ≤ .05

สถาบันวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่าคนพิการที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ โดยพบว่า คนพิการที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษากับคนพิการที่มีการศึกษา ปวส.หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีการเข้าถึงสิทธิมากกว่าคนพิการที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และคนพิการที่มีการศึกษา ปวส.หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่ามีการเข้าถึงสิทธิมากกว่า คนพิการที่มีการศึกษามัธยมศึกษาหรืออาชีวะหรือเทียบเท่า สุดท้ายคนพิการที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีการเข้าถึงมากกว่าคนพิการที่มีการศึกษาปวส.หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า

สมมติฐานที่ 2 คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่มีโอกาสการเข้าถึงสิทธิ ได้แก่ ลักษณะความพิการ และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน

ตาราง 24 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ลักษณะความพิการ	n	$\overline{X}$	S.D.
อัมพาตครึ่งซีก	24	3.36	.13
อัมพาตครึ่งท่อน	25	2.82	.05
แขน/ขา ขาด 1 ข้าง	50	3.05	.04
แขน/ขา ขาด 2 ข้าง	64	3.20	.03
อัมพาตทั้งตัว	40	2.96	.07
กล้ามเนื้อแขนขา เกร็งกระตุก	24	3.12	.06
โปลิโอ	17	3.37	.10

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามลักษณะความพิการ พบว่า คนพิการที่มีลักษณะความพิการแตกต่างกัน เห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของกลุ่มแตกต่างกัน จึงทำให้มีระดับการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์เอกสารมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามลักษณะความพิการ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	6	6.35	1.06	7.21	.00*
ภายในกลุ่ม	237	34.81	.15		
รวม	243	41.16			

*p < .05

จากตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามลักษณะความพิการ พบว่า คนพิการที่มีลักษณะความพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการเชฟเฟ่

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามลักษณะความพิการเป็นรายคู่

การเข้าถึงสิทธิโดยรวม/ $\bar{X}$		อัมพาตครึ่งซีก ($\bar{X}$ = 3.36)	อัมพาตครึ่งท่อน ($\bar{X}$ = 2.82)	แขน/ขาขาด 1 ข้าง ($\bar{X}$ = 3.05)	แขน/ขาขาด 2 ข้าง ($\bar{X}$ = 3.20	อัมพาตทั้งตัว ($\bar{X}$ = 2.96)	กล้ามเนื้อแขนขาเกร็งกระตุก ($\bar{X}$ = 3.12)	โปลิโอ ($\bar{X}$ = 3.37)
อัมพาตครึ่งซีก	3.36	-	.54*	.31*	.16	.01	.24*	.39*
อัมพาตครึ่งท่อน	2.82		-	.23*	.38*	.14	.29*	.55*
แขนหรือขาขาด 1 ข้าง	3.05			-	.15	.08	.06	.32*
แขนหรือขาขาด 2 ข้าง	3.20				-	.17	.08	.23*

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 26 (ต่อ)

การเข้าถึงสิทธิโดยรวม/ $\overline{X}$	อัมพาตครึ่งซีก ($\overline{X}$ = 3.36)	อัมพาตครึ่งท่อน ($\overline{X}$ = 2.82)	แขน/ขาขาด 1 ข้าง ($\overline{X}$ = 3.05)	แขน/ขาขาด 2 ข้าง ($\overline{X}$ = 3.20	อัมพาตทั้งตัว ($\overline{X}$ = 2.96)	กล้ามเนื้อแขนขาเกร็งกระตุก ($\overline{X}$ = 3.12)	โปลิโอ ($\overline{X}$ = 3.37)
อัมพาตทั้งตัว 2.96					-	.15	.40*
กล้ามเนื้อแขนขาเกร็งกระตุก 3.12						-	.25*
โปลิโอ 3.37							-

*p $\leq$ .05

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามลักษณะความพิการเป็นรายคู่ พบว่า คนพิการที่มีลักษณะความพิการแตกต่างกันมีการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ โดยพบว่า คนพิการที่ลักษณะเป็นโปลิโอ กับคนพิการที่มีลักษณะความพิการกล้ามเนื้อแขน ขา เกร็งกระดูก กับคนพิการที่แขนหรือขาขาด 1 ข้าง และคนพิการที่อัมพาตครึ่งท่อนล่าง มีการเข้าถึงสิทธิมากกว่าคนพิการอัมพาตครึ่งซีก ส่วนคนพิการที่มีลักษณะความพิการเป็นโปลิโอ กล้ามเนื้อแขนขาเกร็งกระตุก แขนหรือขา ขาด 2 ข้าง และแขนหรือขาขาด 1 ข้าง มีการเข้าถึงมากกว่าคนพิการที่เป็นอัมพาตครึ่งท่อน ส่วนคนพิการที่เป็นโปลิโอ มีการเข้าถึงมากกว่าคนพิการที่แขนหรือขา ขาด 1 ข้าง แขนหรือขา ขาด 2 ข้าง อัมพาตทั้งตัว และกล้ามเนื้อแขน ขา เกร็งกระตุก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 27 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ	n	$\overline{X}$	S.D.
ไม้เท้าหรือไม้ค้ำยัน	78	3.17	.42
แขนหรือขาเทียม	30	3.34	.19
รถเข็น	32	3.10	.34
เครื่องช่วยเดินหรือเก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้	16	3.35	.50
เครื่องช่วยยกหรือเคลื่อนย้าย	18	2.63	.50

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ พบว่า คนพิการที่มีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการเชฟเฟ่

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p.
ระหว่างกลุ่ม	4	6.65	1.66	10.30	.00*
ภายในกลุ่ม	169	27.30	.16		
รวม	173	33.95			

*p < .05

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ พบว่า คนพิการที่มีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

สิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการเชฟเฟ่

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการเป็นรายคู่

การเข้าถึงสิทธิโดยรวม	$\bar{X}$	ไม้เท้าหรือไม้ค้ำยัน ($\bar{X}$ = 3.17)	แขนหรือขาเทียม ($\bar{X}$ = 3.34)	รถเข็น ($\bar{X}$ = 3.10)	เครื่องช่วยเดินหรือเก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้ ($\bar{X}$ = 3.35)	เครื่องช่วยยกหรือเคลื่อนย้าย ($\bar{X}$ = 2.63)
ไม้เท้าหรือไม้ค้ำยัน	3.17	-	.16	.06	.18	.53*
แขนหรือขาเทียม	3.34		-	.23*	.01	.70*
รถเข็น	3.10			-	.24*	.47*
เครื่องช่วยเดิน/หรือเก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้	3.35				-	.72*
เครื่องช่วยยกหรือเคลื่อนย้าย	2.63					-

*p $\leq$ .05

จากตาราง 29 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยความพิการเป็นรายคู่ พบว่า คนพิการที่มีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการแตกต่างกันมีการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 คู่ โดยพบว่า คนพิการที่มีเครื่องช่วยยกหรือเคลื่อนย้าย มีการเข้าถึงสิทธิมากกว่า คนพิการที่มีไม้เท้าหรือไม้ค้ำยัน มากกว่าคนพิการแขนหรือขาเทียม มากกว่าคนพิการที่มีรถเข็น และมากกว่าคนพิการที่มีเครื่องช่วยเดินหรือเก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้และคนพิการที่มีเครื่องช่วยเดินหรือเก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้มีการเข้าถึงสิทธิมากกว่าคนพิการที่มีรถเข็น และคนพิการที่มีรถเข็น มีสิทธิเข้าถึงมากกว่าคนพิการที่มีแขนขาเทียม

ตอนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิ วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)

สมมติฐานที่ 3 คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงสิทธิ

ตาราง 30 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิ

ความสัมพันธ์ของการเข้าถึงสิทธิ	$\overline{X}$	S.D.	r.
การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ	3.11	.41	.51*

$*p \leq .05$

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิ พบว่า คะแนนเฉลี่ยการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ($\overline{X}$ = 3.11) และเมื่อนำมาทดสอบทางสถิติหาความสัมพันธ์ พบว่า การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเข้าถึงสิทธิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงให้เห็นว่าการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในชีวิตประจำวัน จะทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิได้ดี โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (r = .51)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550
2. เพื่อเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และโอกาสการเข้าถึงสิทธิ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนพิการประเภททางการเคลื่อนไหว ที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 675 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คนพิการประเภททางการเคลื่อนไหว ที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยดูจากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 51 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities.** P.25) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 244 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ลักษณะความพิการ และการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check-List) และเติมข้อความ (Open-Ended) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 32 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 244 ชุด และเก็บแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 244 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทุกฉบับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ลงรหัสแต่ละฉบับ และจัดทำตารางคะแนนเป็นรายข้อให้ตรงกับรหัสแต่ละฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประมวลผลและจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อนำเสนอข้อมูลสรุปการวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยมากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย ร้อยละ 64.34 จำแนกตามอายุ พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 60 ปี ร้อยละ 63.52 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวน้อยกว่าครึ่งไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 41.39 จำแนกตามลักษณะความพิการ พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวส่วนใหญ่แขนหรือขา ขาด 2 ข้าง ร้อยละ 26.22 จำแนกตามอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวมีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ ร้อยละ 71.31 โดยใช้ไม้เท้าหรือไม้ค้ำยันเป็นอุปกรณ์ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 31.96

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 3 ลำดับแรกที่มีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับมาก ได้แก่ คือ สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ($\overline{X}$ = 4.63) รองลงมา สิทธิได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ($\overline{X}$ = 4.14) และสิทธิได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ ($\overline{X}$ = 4.08) ส่วน 3 ลำดับสุดท้ายที่มีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ ($\overline{X}$ = 2.37) รองลงมา คือ สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ($\overline{X}$ = 2.29) และลำดับสุดท้าย คือ สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ ($\overline{X}$ = 2.01)

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว พบว่า คนพิการที่มีปัจจัยส่วนบุคล และโอกาสการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิ พบว่า การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเข้าถึงสิทธิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสิทธิของคนพิการในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี อภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแต้มพงศ์ ศรีทอง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตาตามมาตรา 20 พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ที่พบว่า การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ มาปง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ : ศึกษาเฉพาะศูนย์บริการจดทะเบียนคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ โรงพยาบาลสระบุรี ซึ่งพบว่า การเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ มีการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า เมื่อคนพิการทางการเคลื่อนไหวได้รับการจดทะเบียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

เป็นคนพิการและมีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว จะได้รับสิทธิบางอย่างโดยอัตโนมัติ เช่น การได้ยกเว้นภาษีเงินได้ เบี้ยความพิการ 500 บาทต่อเดือน หรือได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ รวม 26 รายการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมทั้งการได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ซึ่งสิทธิเหล่านี้ที่ทำให้ระดับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการอยู่ในระดับมาก แต่ในทางกลับกันสิทธิบางอย่างที่ทำให้คนพิการมีระดับการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับน้อย เช่น คนพิการจะได้รับบริการล่ามภาษามือเมื่อมีการเข้าร่วมประชุมหรือฝึกอบรมเฉพาะที่มีคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าร่วมด้วยเท่านั้น รวมถึงการยอมรับจากสังคม แม้ในปัจจุบันคนพิการจะมีสิทธิเท่าเทียมคนปกติทั่วไป แต่ในความเป็นจริงคนทั่วไปยังมีทัศนคติเชิงลบต่อคนพิการ ซึ่งทำให้คนพิการท้อแท้กับการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และคนพิการทางการเคลื่อนไหวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่คิดว่าตนเองยังขาดโอกาสในการฝึกอาชีพ เนื่องจากศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการที่มีอยู่ในปัจจุบัน 9 แห่ง ห่างไกลจากภูมิลำเนาของตน ดังนั้นผลการศึกษาครั้งนี้จึงพบว่า การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีการเข้าถึงสิทธิอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.1.1 เพศของคนพิการ

จากการวิจัย พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่มีเพศแตกต่างกันมีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญภัค ยาหยี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 : ศึกษากรณีนิคมโนนสมบูรณ์ จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า เพศของคนพิการที่แตกต่างกันมีปัญหาการเข้าถึงบริการการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชายยังมีร่างกายที่แข็งแรง กล้าแสดงออกและมีความเป็นผู้นำ ก็ย่อมนำไปสู่การเข้าถึงสิทธิได้มากกว่าคนพิการที่เป็นเพศหญิง ซึ่งโดยธรรมชาติผู้หญิงมักเป็นเพศที่อ่อนแอ ไม่ค่อยไม่มั่นใจตัวเองและเป็นผู้ตาม เมื่อต้องมาอยู่ในสภาพคนพิการก็ย่อมส่งผลให้คนพิการที่เป็นเพศหญิงมีเจตคติต่อตนเองในทางลบ เชื่อว่าความพิการเป็นปมด้อย เป็นเรื่องน่าอายหรือทำให้คนอื่นดูถูกดูแคลนได้ ส่งผลให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่อยากทำอะไรแม้กระทั่งการไปรับสิทธิที่ตนเองพึงจะได้รับ เจตคตินี้เองที่ส่งผลให้คนพิการเพศชายมีเข้าถึงสิทธิของคนพิการได้มากกว่าคนพิการเพศหญิง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.1.2 อายุของคนพิการ

จากการวิจัย พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ มาปง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ : ศึกษาเฉพาะศูนย์บริการจดทะเบียนคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ โรงพยาบาลสระบุรี ที่พบว่า อายุของคนพิการที่แตกต่างกัน มีปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพแตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกันมีความต้องการบริการทางภาครัฐ/เอกชนด้านการจัดสวัสดิการต่าง ๆ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่มีอายุ 30 - 60 ปี อยู่ในวัยกลางคนถึงสูงอายุ และยังมีร่างกายที่แข็งแรงสะดวกแก่การเดินทางไปรับสิทธิหรือบริการด้วยตนเองมากกว่าคนพิการที่อยู่ในวัยชราที่มีสภาพร่างกายไม่แข็งแรง การเดินทางจะไปรับสิทธิหรือบริการอาจไม่สะดวกและต้องพึ่งพาผู้ดูแลหรือลูกหลาน ส่วนคนพิการที่มีอายุน้อยนั้นระยะเวลาในการเจ็บป่วยนั้นอาจยังไม่นาน ประสบการณ์ในการเรียนรู้และเผชิญปัญหาจึงน้อยกว่าคนพิการที่อยู่ในวัยกลางคนถึงสูงอายุบางคนที่มีการเจ็บป่วยหรือพิการเป็นระยะเวลานานที่มีโอกาสได้เรียนรู้เผชิญกับปัญหาจนเกิดทักษะในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เหตุผลเหล่านี้จึงเป็นเหตุให้คนพิการที่มีอายุแตกต่างกันมีการเข้าถึงสิทธิของคนพิการแตกต่างกัน

2.1.3 การศึกษาของคนพิการ

จากการวิจัย พบว่า คนพิการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภัค ยาหยี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 : ศึกษากรณีนิคมโนนสมบูรณ์ จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีปัญหาการเข้าถึงบริการทางการแพทย์แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่ได้รับการศึกษาจะมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิของคนพิการได้มากกว่าคนพิการที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และคนพิการที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการรวมถึงขั้นตอนในการเข้าถึงสิทธิของคนพิการมากกว่าคนพิการที่มีระดับการศึกษาต่ำ เมื่อมีความเข้าใจในเรื่องสิทธิของคนพิการเพิ่มขึ้น คนพิการที่มีระดับการศึกษาสูงจะสามารถระบุได้ว่าสิทธิใดบ้างที่ตนเองพึงจะได้รับหรือเหมาะสมกับตนเอง เพื่อมิให้เสียสิทธิหรือถูกละเมิดสิทธิดังกล่าวจะต้องทำเช่นใด ดังนั้นคนพิการที่มีระดับการศึกษาสูงจึงมีโอกาสการเข้าถึงสิทธิคนพิการได้มากกว่าคนพิการที่มีระดับการศึกษาต่ำหรือไม่ได้เรียนหนังสือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 โอกาสการเข้าถึงสิทธิ

2.2.1 ลักษณะความพิการ

จากการวิจัย พบว่า คนพิการที่มีลักษณะความพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ มาปง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ : ศึกษาเฉพาะศูนย์บริการจดทะเบียนคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ โรงพยาบาลสระบุรี ที่พบว่า ประเภทความพิการที่แตกต่างกัน มีการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพแตกต่างกัน และประเภทความพิการที่แตกต่างกันมีปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือมีความพิการไม่มาก สามารถเดินทางไปรับสิทธิได้รับด้วยตนเองได้ แต่คนพิการที่มีลักษณะของความพิการที่เคลื่อนไหวได้น้อยหรือไม่สามารถเคลื่อนไหวด้วยตนเองนั้น ไม่สามารถเดินทางไปรับสิทธิได้ด้วยตนเองจะต้องมีผู้ดูแลหรือผู้ปกครองคนพิการไปส่งทุกครั้ง ซึ่งบางครั้งบุคคลเหล่านี้อาจไม่ว่าง หรือบางครั้งคนพิการไม่สะดวกในการเดินทางเนื่องจากไม่มียานพาหนะที่เหมาะสมในการรับส่ง จึงเกิดความยากลำบากต่อการเดินทางไปรับสิทธิ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้คนพิการที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้หรือสะดวกไปรับสิทธิด้วยตนเองจะมีการเข้าถึงสิทธิได้มากกว่าคนพิการที่มีการเคลื่อนไหวได้น้อยหรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

2.2.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

จากการวิจัยพบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่มีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของบล็อกไซด์ เดวิด (Blocksidge David. 2003 : 7) ที่กล่าวว่า อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ออกแบบหรือประดิษฐ์เป็นพิเศษโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับคนพิการเพื่อช่วยส่งเสริมให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ โดยจะครอบคลุมอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้กับคนพิการทุกประเภท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้คนพิการสามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทักษ์ ศิริวงศ์ (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวของคนพิการ ทางการเคลื่อนไหวในสังคมไทย ที่พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวเป็นเพียงข้อจำกัดทางร่างกายไม่ได้มีความรู้สึกว่าความพิการเป็นปมด้อยหรือเป็นสิ่งที่แปลกแยกจากคนปกติในสังคม แต่คนพิการมีความสามารถตามศักยภาพของตน แต่ด้วยข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหวจึงทำให้คนพิการมีการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่มีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้หรืออาจดำรงชีวิตได้เหมือนคนปกติทั่วไป ซึ่งแตกต่างจากคนพิการที่ไม่มีหรือไม่ใช้อุปกรณ์หรือ

เครื่องช่วยคนพิการจะต้องพึ่งพาผู้ดูแลอยู่เสมอ และหากคนพิการมีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการที่มีความเหมาะสมหรือทันสมัย จะทำให้สามารถเข้าถึงสิทธิได้สะดวกและรวดเร็วมากกว่าคนพิการที่มีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการแบบธรรมดา

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการของประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเข้าถึงสิทธิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรัณยา เชื้อหอม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของคนพิการในการเข้าถึงบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) พบว่า อายุ การศึกษา รายได้ ประเภทความพิการ และลักษณะการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ผลต่อการเข้าถึงบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในชีวิตประจำวัน จะทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิได้ดีกว่าคนที่ไม่มีอุปกรณ์เครื่องช่วย ดังที่ พิทักษ์ ศิริวงศ์ (2552 : บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่าคนพิการทางการเคลื่อนไหวเป็นเพียงข้อจำกัดทางร่างกายไม่ได้มีความรู้สึกว่าความพิการเป็นปมด้อยหรือเป็นสิ่งที่แปลกแยกจากคนปกติในสังคม แต่คนพิการมีความสามารถตามศักยภาพของตนแต่ด้วยข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหวจึงทำให้คนพิการมีการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือที่แตกต่างกันไปและการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือเหล่านี้ก็จะเป็นโอกาสที่จะทำให้คนพิการทางการเคลื่อนไหวเข้าไปถึงสิทธิที่สมควรที่จะได้รับมากกว่าคนพิการที่ไม่ได้ใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1.1 รัฐควรมีการประเมินผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ เพื่อนำไปพัฒนาการให้บริการต่างๆ

1.2 รัฐควรมีแผน นโยบาย งบประมาณ ที่ให้การสนับสนุนคนพิการและองค์กรคนพิการ ในการจัดการศึกษาให้คนพิการในหลายรูปแบบ

1.3 รัฐควรมีนโยบายที่สนับสนุนการประกอบอาชีพอย่างอิสระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับคนพิการ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 รัฐควรสนับสนุนให้คนพิการทางการเคลื่อนไหว มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือกิจกรรมทางสังคม เพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างความกล้าแสดงออก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราไพพรรณี

1.5 รัฐควรกำหนดนโยบายในการสร้างระบบและการเข้าถึงสิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย ที่สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการอย่างแท้จริง

1.6 รัฐควรกำหนดนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อผู้พิการให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้หลายช่องทาง โดยคำนึงถึงความแตกต่างของความพิการ

1.7 รัฐควรมีนโยบายในการสนับสนุนให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ เพื่อความสะดวกต่อการเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม

1.8 รัฐควรมีนโยบายที่สนับสนุนนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทางหรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทางและการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหว

1.9 รัฐควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการเพื่อเอื้ออำนวยให้คนพิการมีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี

1.10 รัฐควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เพราะมีความจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันอย่างอิสระของคนพิการ

1.11 รัฐควรกำหนดนโยบายที่เอื้อต่อการเข้าถึงสิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย เพราะเป็นการปรับคุณภาพชีวิตของคนพิการให้ดียิ่งขึ้น

1.12 รัฐควรสนับสนุนนโยบายสิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการให้ดีขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์ และควรลดขั้นตอนในการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์เพื่อส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงบริการได้มากยิ่งขึ้น

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาแก่คนพิการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งด้านองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับคนพิการและสภาวะโลกในปัจจุบัน รวมถึงงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนการศึกษา

2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมเรื่องอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ โดยกระตุ้นให้นายจ้างและองค์กรต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีการจ้างคนพิการทำงานมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้แก่บุคลากรและพนักงานเกี่ยวกับสิทธิและการอยู่ร่วมกับคนพิการที่เข้าไปทำงานหรือใช้บริการในหน่วยงาน โดยให้เห็นความสำคัญและให้คนพิการได้รับสิทธิเช่นเดียวกับคนปกติในสังคม เพื่อให้คนพิการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

2.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือคนพิการให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายความว่าต่างแก้คดี เพื่อทำให้คนพิการได้รับความสะดวกเพิ่มมากขึ้น

2.6 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ทุกช่องทาง เพื่อให้คนพิการได้เปิดรับข้อมูลข่าวสารครบถ้วน

2.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม ควรมีบริการล่ามภาษามือเข้าร่วมด้วย

2.8 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาอุปกรณ์นำทางหรือเครื่องช่วยความพิการเพื่อให้คนพิการสามารถนำติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง โดยไม่ต้องคิดค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

2.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและขั้นตอนในการขอรับเบี้ยความพิการให้คนพิการสามารถรับรู้และเข้าถึงการจัดเบี้ยความพิการนั้นได้ง่ายยิ่งขึ้น

2.10 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มช่องทางการจัดสวัสดิการด้านการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและการมีผู้ช่วยคนพิการ เพื่อทำให้คนพิการได้รับความสะดวกและสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างอิสระ

2.11 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย การจัดหาครอบครัวอุปการะ และการส่งเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์เพื่อจะช่วยให้คนพิการสามารถดำรงชีวิติอยู่ได้ในสภาวะปัจจุบัน ทั้งด้านชีวิตและความเป็นอยู่

2.12 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือและเอื้ออำนวยให้คนพิการมีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี โดยลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการศึกษาวิจัยลักษณะเดียวกันนี้ โดยเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายเป็นคนพิการแต่ละประเภทว่ามีการเข้าถึงสิทธิคนพิการอย่างไรบ้าง

3.2 ควรทำการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการเข้าถึงสิทธิคนพิการ ว่าทำอย่างไรให้คนพิการมีการเข้าถึงสิทธิได้มากขึ้น

3.3 ควรทำการศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการแต่ละประเภทในครั้งต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2550). **แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2550-2554.** กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **กฎหมายปฏิรูปกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ : สูตรไพศาล.

กิตติยา ใสสอาด. (2552). **การส่งเสริมการเข้าถึงบริการสวัสดิการสำหรับคนพิการในจังหวัดพิษณุโลกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ขนิษฐา เทวินทรภักดี. (2539). **การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ : ทางสู่ความสุขความสำเร็จของคนพิการ.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ.

_____. (2540). **แผ้วถางทางการฟื้นฟูสมรรถภาพ : สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของคนพิการ.** กรุงเทพฯ : กรมประชาสงเคราะห์.

จุรีรัตน์ ผ่องแผ้ว. (2553). **แผนปฏิบัติการระดับโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการ.** กรุงเทพฯ : สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.

แต้มพงศ์ ศรีทอง. (2554). **การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตาตามมาตรา 20 พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.** สารนิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วี อินเตอร์พริ้นท์.

เนตรนภา อนุประเสริฐ. (2553). **คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.rs.mahidol.ac.th/thai/academic-support-services/rehabilitation-counseling/file/paper_3.doc. 3 กุมภาพันธ์ 2554.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). **คู่มือการวิจัย : การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. (2552). **สิทธิคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.** (ออนไลน์) แหล่งที่มา : www.tddf.or.th/tddf/library/files/doc/library-2010-03-26-755.doc. 3 กุมภาพันธ์ 2553.

พวงแก้ว กิจธรรม. (2552). **พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534.** (ออนไลน์) แหล่งที่มา : http://www.waddeeja.com. 15 มกราคม 2553.

พวงแก้ว กิจธรรม. (2552). **พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534.** (ออนไลน์) แหล่งที่มา : http://www.waddeeja.com. 15 มกราคม 2553.

พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2552). **การท่องเที่ยวของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในสังคมไทย.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เพ็ญภัค ยาหยี. (2548). **การพัฒนาการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 : ศึกษากรณีนิคมโนนสมบูรณ์ จังหวัดขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ระภีภัทร์ วงษ์ภักดี. (2542). **สิทธิและโอกาสในการประกอบอาชีพของคนพิการ : ศึกษากรณีผู้พิการทางการมองเห็น.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉลิมพระเกียรติ.

วารี ปัญจะผลินกุล. (2543). **การเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์. (ม.ป.ป). **แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศรัณยา เชื้อหอม. (2548). **ความต้องการของคนพิการในการเข้าถึงบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking).** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศรีทับทิม พานิชพันธุ์. (2541). **วิธีการที่ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์มหภาค : การบริการงานสวัสดิการสังคมเชิงรุก.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ศิริธร โฆษคุณวุฒิ. (2548). **ทัศนคติการออกกำลังกายของผู้พิการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการหยาดฝน จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ วท.บ. (วิทยาศาสตร์การกีฬา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศิริลักษณ์ มาปง. (2551). **การเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ : ศึกษาเฉพาะศูนย์บริการจดทะเบียนคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ โรงพยาบาลสระบุรี.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจันทบุรี. (2553). **จำนวนประชากรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www2.ect.go.th/home.php?Province=chanthaburi. 15 กันยายน 2554.

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2554). **ข้อมูลคนพิการ.** (CD-ROM). จันทบุรี : สำนักงานฯ.

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2554). **จำนวนคนพิการ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.nep.go.th/home.php. 15 กันยายน 2554.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. (2544). **บทบาทภาครัฐเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.** กรุงเทพฯ : สามเจริญพาณิชย์.

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ. (2550). **โครงการตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http:// www.opp.go.th. 15 กันยายน 2554.

สุกัญญา บุญคง. (2551). **แนวทางการพัฒนาการเข้าถึงบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในการใช้ บริการรถไฟฟ้าใต้ดิน.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุทธิชัย ณ สุวรรณ. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลจากการใช้ระบบบริหารคุณภาพไอเอสโอ 9000.** วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหการ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุวิมล วิมลกาญจนา. (2541). **การติดตามผลการใช้สิทธิประโยชน์ด้านอาชีพตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุเวช ทรงอยู่สุข. (2550). **แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี.** วิทยานิพนธ์ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

องค์การสหประชาชาติ. (ม.ป.ป.). “ทศวรรษคนพิการแห่งเอเชียและซิฟิก พ.ศ. 2536 - 2534 วาระเพื่อการปฏิบัติ,” **วิชาการ.** 1 (1) : 167 - 185.

องค์การอนามัยโลก (WHO). (2541). “แบบวัดคุณภาพชีวิต,” **กรมสุขภาพจิต.** 26 (3) : 20 - 25.

อโนชา ทัศนาธนชัย. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ของครอบครัวกับคุณภาพชีวิตคนพิการ.** วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุบลพันธ์ วัฒนา. (2547). **การเข้าถึงบริการตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดนครนายก พ.ศ. 2546.** วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Blocksidge David. (2003). **Dictioary of Disability Teminology.** 1 st ed. Singapore : Disabled People Association (DPA).

Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological Testing.** 5 th ed. New York : Collins.

Likert, Renic. (1993). **A Technique for the measurement of Attitude**. Chicago : Rand McNally.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายสมพงษ์ อุ่นใจ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจันทบุรี
2. นายแพทย์สุชาติ ตันตินิรามัย	หัวหน้ากลุ่มเวชกรรมฟื้นฟูโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
3. นายธีระพันธ์ เจริญสิทธิ์	ตัวแทนประจำจังหวัดจันทบุรี สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวสากล
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยา ประทุมยศ	อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
5. ว่าที่เรือตรี ดร.เอกชัย กิจเกศาเจริญ	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวณิชาภา กิตตินานันท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ เป็นประธานที่ปรึกษา และ อาจารย์ ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้ มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน หัวหน้ากลุ่มเวชกรรมฟื้นฟูโรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี (นายแพทย์สุชาติ ตันตินิรามัย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวณิชาภา กิตตินานันท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ เป็นประธานที่ปรึกษา และ อาจารย์ ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้ มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ตัวแทนประจำจังหวัดจันทบุรี สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวสากล
(นายธีรพันธ์ เจริญสิทธิ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวณิชาภา กิตตินานันท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ เป็นประธานที่ปรึกษา และ อาจารย์ ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้ มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยา ประทุมยศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวฉิชาภา กิตตินานันท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ เป็นประธานที่ปรึกษา และ อาจารย์ ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้ มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๒๖ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ว่าที่เรือตรี ดร.เอกชัย กิจเกษาเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวณิชาภา กิตตินานันท์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณกูฏ เป็นประธานที่ปรึกษา และ อาจารย์ ดร.ทรงธรรม ไชยพงษ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้ มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุณิสา อิ่มเอิบ)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘
โทรสาร ๐-๓๙๔๗-๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถาม
เรื่อง
การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์ เรื่องการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเข้าถึงสิทธิ และเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและโอกาสการเข้าถึงสิทธิ และเพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550

ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัย และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

แบบสอบถามนี้มี 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวณิชาภา กิตตินานันท์
นักศึกษาปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถาม

การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่อง ☐ หรือเติมข้อมูลลงในช่องว่าง [……]

1. เพศ

☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. ปัจจุบันอายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1. ไม่ได้เรียน

☐ 2. ประถมศึกษา

☐ 3. มัธยมศึกษา หรืออาชีวะ หรือเทียบเท่า

☐ 4. ปวส. หรืออนุปริญญา หรือเทียบเท่า

☐ 5. ปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี

4. ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหว

☐ 1. อัมพาตครึ่งซีก ☐ 2. อัมพาตครึ่งท่อน

☐ 3. แขน/ขา ขาด 1 ข้าง ☐ 4. แขน/ขา ขาด 2 ข้าง

☐ 5. อัมพาตทั้งตัว

☐ 6. กล้ามเนื้อกระตุก แขนขาเกร็ง

☐ 7. โปลิโอ

5. อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

☐ 1. ไม่มี/ไม่ใช้

☐ 2. มี (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ 2.1 ไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน

☐ 2.2 แขน/ขาเทียม

☐ 2.3 รถเข็น

☐ 2.4 เครื่องช่วยเดิน/เก้าอี้แบบเคลื่อนที่ได้

☐ 2.5 เครื่องช่วยยกหรือเคลื่อนย้าย

☐ 2.6. อื่นๆ โปรดระบุ.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ส่วนที่ 2 การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องคำตอบ

ได้รับมาก = 5 ได้รับปานกลาง = 4 ได้รับน้อย = 2 ไม่แน่ใจ = 3 ไม่ได้รับ = 1

สิทธิของคนพิการ	ได้รับ			ไม่ได้รับ	ไม่แน่ใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	(5)	(4)	(2)	(1)	(3)
1. สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์					
1.1 ผู้พิการได้รับบริการทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย					
1.2 ผู้พิการได้รับการตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่น					
1.3 ผู้พิการได้รับการบริการอุปกรณ์เทียมอุปกรณ์เสริม					
2. สิทธิในการได้รับการศึกษา					
2.1 ผู้พิการได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต					
2.2 ผู้พิการได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา					
2.2 ผู้พิการได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและมีการประกัน คุณภาพการศึกษา					
3. สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูในการประกอบอาชีพ					
3.1 ผู้พิการได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิทธิของคนพิการ	ได้รับ			ไม่ได้รับ	ไม่แน่ใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	(5)	(4)	(2)	(1)	(3)
3.2 ผู้พิการได้รับการคุ้มครองแรงงาน และมาตรการเพื่อการมีงานทำ					
3.3 ผู้พิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน					
4. สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม					
4.1 ผู้พิการได้รับความเท่าเทียมเหมือนบุคคลทั่วไปในสังคม					
4.2 ผู้พิการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่					
4.3 ผู้พิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็น					
5. สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย					
5.1 ผู้พิการได้รับการให้ความรู้ทางกฎหมาย					
5.2 ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต					
5.3 ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย					
6. สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร					
6.1 ผู้พิการได้รับบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ					
6.2 ผู้พิการได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิทธิของคนพิการ	ได้รับ			ไม่ได้รับ	ไม่แน่ใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	(5)	(4)	(2)	(1)	(3)
6.3 ผู้พิการได้รับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะเรื่องสิทธิของคนพิการ					
7. สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ					
7.1 ผู้พิการได้รับบริการล่ามภาษามือในการเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม					
8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง					
8.1 ผู้พิการได้รับการยกเว้นค่าบริการค่าธรรมเนียม สำหรับอุปกรณ์เสริม/เครื่องช่วยความพิการ					
8.2 ผู้พิการสามารถนำอุปกรณ์เสริม/เครื่องช่วยความพิการ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง					
8.3 ผู้พิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการนำทางอันเป็นสาธารณะ					
9. สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ					
9.1 ผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเป็นประจำทุกเดือน					
9.2 ผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพได้ตามความจำเป็น					
10. สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย					
10.1 ผู้พิการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับความพิการของท่าน					

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิทธิของคนพิการ	ได้รับ			ไม่ได้รับ	ไม่แน่ใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย		
	(5)	(4)	(2)	(1)	(3)
10.2 ผู้พิการได้รับการบริการในการมีผู้ช่วยคนพิการตามความจำเป็น					
10.3 ผู้พิการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น					
11. สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย					
11.1 ผู้พิการได้รับการจัดหาครอบครัวอุปการะ					
11.2 ผู้พิการได้รับการส่งเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์					
11.3 ผู้พิการได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินหรือสิ่งของ					
12. สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี					
12.1 ผู้พิการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้					
12.2 ท่านได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ณิชาภา กิตตินานันท์
วัน เดือน ปีเกิด	5 มีนาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	25/632 ซอยรามคำแหง 174 ถ.รามคำแหง แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. (พาณิชยการ) วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2551	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (บริหารรัฐกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ
พ.ศ.2555	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี